

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Hát ki az ur a háznál?

Budapest, augusztus 9.

Váratlanul, de annál erőteljesebben nyomul előtérbe Széll Kálmán visszatérésének gondolata. Az osztrák miniszterelnök rátóti látogatása, el kell hinni annyi illetékes kijelentés után, nem a korona megbízásából és nem puhatolódzás okáért történt. De az is bizonyos, hogy a rátóti látogatás pusztá hirtelen érkezése az egész magyar közvéleményt a leghelyesebb nyomra. Úgy kell lenni, hogy szunnyadt ez a gondolat a közvéleményben s az első szóra fölébredt. Azért harsant fel egyszerre Kober baráti látogatásának hírére a riadó: Széll visszatér, Széll minden elképzelhető jelölt között legkönnyebben csinálhat újra rendet a parlamentben és az országban! Az embereknek nyomban eszébe jutott, hogy Széll Kálmánt szeretet kísérte még távozásában is, hogy a tisztelet hangján beszéltek róla még ellenfelei is, hogy minden bajban és zavarban felhangzott az a legszebbik elismerés, hogy Széll alatt ilyen baj és ilyen zavar meg se történhetett volna. Nos ha barát és ellenfél egyformán becsüli, akkor ki volna nála alkalmasabb, hogy az országot a hinárból kivessze? Senki. Amiért másnak küzdeni kellene, félton vízi azt neki elébe az ellenfél. Mert tudják róla, hogy szava szent, szíve magyar, lelke tiszta és szándéka hazafias. Ha őt a korona rá tudja venni a visszatérésre: meg is lesz a kibontakozás. Ezt megérezte a rátóti látogatás híre minden párt és szinte rosszul esett, mikor illetékes hangok azt erősítették, hogy Kober látogatása tisztán baráti jellegű s politikai célja nincs. Mért nincs? De legyen. Ennél egyszerűbb, természetesebb, okosabb és eredményesebb gondolat nem is volna képzelhető. S ha a koronának talán még nem jutott eszébe, hát eszébe jutott a sza-

badelvüpartnak s a közvéleménynek. Így nyomult váratlanul, de annál erőteljesebben előtérbe Széll Kálmán visszatérésének gondolata.

Az osztrák miniszterelnök rátóti látogatása mellett volt még valami, ami ezt a gondolatot aktuálisá tette. A *Hazánk* tegnapi cikke. Gróf Apponyi Albert legszemélyesebb újságja veszedelmes mohósággal kezdte a dobbot verni Apponyi érdekében. Széll Kálmán még láncon tudta tartani azt a garázda virtust, mely most attól való félelmében, hogy gróf Apponyi Albert talán még mindig háttérbe szorulhatna, vakmerően fölveti a kérdést, hogy a szabadelvüpartban ki is az ur? A párt-e, mely Apponyiékat befogadta, vagy Apponyié, akik a pártban helyet kértek? Nagy felháborodást keltett ez a mohó cikkely. Hogyan? A szabadelvüpart öt teljes esztendőn keresztül elűrtte, a párt egységének legalább látszata kedvéért, hogy a volt nemzeti párt beolvadni nem akar, minden lehető és lehetőlen alkalommal külön konventikulumot tart, ócsárolja a párt multját, magának foglal le minden érdemet és dicsőséget, megragad minden alkalmat, mikor intrikával, az ellenzéki összeköttetés révén s rosszul leplezett követelésekkel a pártnak kellemetlenségeket okozhat, azonkívül pedig illojális a lehetlenségig: — s most mégis a volt nemzeti párt újságja meri fölvetni a leszámolás eszméjét? A volt nemzeti párt leghivatalosabb újságja meri azt mondani, hogy el kell végre dönteni, ki az ur a háznál? Sőt meri ezt kérdezni olyan hangon, mely egyrészt henegező, másrészt vérig sértő? Nos a szabadelvüpartból erre a mohóságra csakugyan kifogyott a türelem s ha a *Hazánk* azt mondta, hogy az oroszánok és birákák békes idilljéből éppen elég volt, a régi szabadelvüek nem akarnak a birákák lenni. Most már ők akarják a döntést. Igenis, el kell dölnie, hogy ki hát az ur a háznál? A régi szabad-

elvüpart-e, mely egyéni ellenszenvét leküzdve, szállást adott Apponyiéknak s a párt-egység iránt való lojalitásával szemet hunyt a volt nemzeti párt illojalitásával szemben — vagy az a sokszinű, de mindenképpen reakcionárius csoport-e, mely bement a pártba, játszotta a tisztát, a szentet, a nemes öjt anyagot, igazában pedig öt esztendőn keresztül csak galibát csinált? Ha mohóságában a volt nemzeti párt elvesztette az esztét s eldobta álarcát: nos, akkor a régi szabadelvüek sem tesznek lakatot a szájukra s most már ők követelik a döntést, hogy ki is az ur a háznál.

Bármilyen kormány jöjjön, abban ki kell domborodnia a többség igazi képének. De a történetek után a régi szabadelvüpart el van tökéltve, hogy tiszta vizet követel a pohárba. Olyan program kell, mely színvallásra és éppen azért távozásra kényszeríti a pártból a reakcionárius, feudális és klerikális elemeket. Ok, akik vakmerően a leszámolást merik követelni, oda lesznek kényszerítve a leszámolás elé s akkor be fog bizonyosodni, hogy a jó urak elszámolták magukat, mikor mohóságukban a leszámolást merték sürgetni. Még nem jutottunk odáig, hogy a szabadelvüpartnak a néppárttal kacérokodó elemei diktálhatnának. Hiába harsog a *Hazánk* és hiába fenyegeti meg a néppárt saját külön obstrukciójával az *Alkotmány* azt az új kormányt, mely szabadelvü akarja lenni: sem a *Hazánk*, sem az *Alkotmány* táborra nem fogja megriasztani a szabadelvüpartot. Sőt éppen jókor jött ez az együttes megfélemlítési kísérlet: most legalább tudja a szabadelvüpart, hogy kik szövethettek és mire szövethettek. Hohó, lármájuktól senki sem hajlandó megijedni s ha mohóságukban, hála az égnek, elvetették álarcukat, legalább látja az ország is, hogy mi várna rá, ha a szabadelvüpart gyöngeségéből ezek a

TÁRCA

Találkozás.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Máriássy Barnáné.*

— Hihetetlen! És mégis úgy van! — szolt Füredi Ákos. — Ez az erős, kekes-fekete haj, ez az üde, aranyárga arcbőr... nem, nem tévedhetek. — Érdeklődéssel nézte az asszonyt, aki ott ült előtte a trente et quarante asztalnál. Ez a kihívó, piros ajk, e csodás, titokzatos barna szem. Az ördögbe is, ennek nincs párja! És mégis, lehetetlen... ez a pazar ruha... oh nem lehet, hogy ő volna! Az asszony mosás szerencsével játszott. Bámulus intuíciójával megérezte a számok kitanulhatatlan folytonosságát. A legmagasabb tétékek lepott meg egy-egy magas szerzést s csakhamar összenyert pár százezer frankot. A férfi ott áll az asszony közvetlen közelében. Egy fejtel magaslík ki a többiek közül. Azok közül valónak látszik, akiket a tapasztalt ember-összerők rokonszenves és veszedelmes, cinikus, mégis naiv embernek tartanak. Amint csaknem bosszankodva nézi az asszonyt, ezek a látszólagos ellentétek kirajzolódznak szabályos vonásaira s felragyognak mélységes szemében. — Szegény Clarisse! — töpreng a férfi. — Ő és itt! Az ő szerény körülményei között. Örültség! Csaknem bosszant e meglepő hasonlóság közte és egy ilyen vágyakozást keltő buja solymekbe bonyolít divathölgy között. Az asszony egy pillanatra félig visszafordult. — Az ördögbe is, egészen a Clarisse arca. — dörmögi a férfi — Csak a szelidég hiányzik

vonásából. Ez az arc komolyabb. S meglátszik rajta, hogy sokat élt és szenvedett.

Az asszony nem veszi észre a férfit. A játék teljesen elfoglalja. Ajkán sajtáságos mosoly dereng, mialatt minden izgalom nélkül s csaknem pajkosan játszik.

A játéktérben nagy a tumultus. Százados nevek viselői, roppant dignitáriusok találkoznak itt szédelőgökökkel és kalandorokkal. Száz, kétszáz játékos, mint a méhraj, zsi bongva röpködi körül az asztalokat. A kik székekhez jutnak, nem igen hagyják el helyüket, ha csak el nem vesztik összes pénzüket. Azok, akiknek állniuk kell, várnak sorukra. Hébe-hóba vita támad valamely elsíkkadt tét miatt. Az aranyak mindenkit féktelenül izgatnak. Valami ingadozás lép meg a legszilárdabb erkölcsöt is... Az asszony nagy összegetek tesz. Es nyer. A kisebbszű játékosok mind elhullanak körülötte. Néhány ezer franknyi tőkéjüket mihamar besöpri a croupier-k. Az asszony szánakozva néz végig egy-egy ilyen sápadt alakon, ki elveszítve mindenét, tandestalanul támolyog. Jól tudja, hogy nem egyet közülök, kit utolsó reménye hozott játéktárságba, csalódása a halálba kerget. Az asszonyt indulat fogja el a bank iránt egy-egy ilyen szánalmas alak láttára. Bosszut akar állani. Megsokszorozza a tételt! És nyer, eszere nyer. Pajkos csintalanság lép meg. S szereszörja az imént nyert aranyakat a füstös átriumban. Az ezreket is utának dobja. Az élesen csengő arany hullására s a papírpenzék röpködésére eszeveszett kavardás támad. Mindenki valami kétségbeesett buzgalommal igyekszik.

Az asszony élvezettel nézi az emberi erő és vadság e nem közönséges látványát, kik e szokatlan szüretben egymást gázolják... Makacs tolongás támad körülötte. Mindenki közelébe akar jutni a csodás asszonynak, ki ily kicsinylőn

bánik a pénzzel... A férfi mosolygva nézi e szertelen pajkoságot. Majd ő is játszani kezd. S követi az asszony játékát. Az asszony elveszti a tétet. Meglepidök. Újból tesz. Vesztit. Az első pillanatban meg sem érti. Csak mikor a croupier a többiekével együtt besöpri az ő tételt is, kiált kiált föl csodálkozva. Zavarba jön. Vissza akarja nyerni. S megkészszerzi a tétet. Elvesziti. Tovább játszik. Rövid egymásutánban tünnek el előle a csillogó aranyak s a bankjegyek. Izgalom fogja el, a monte-carlió mámoros élet magával ragadja s bizalmatlanul fordul a szomszédja felé. Kész meggyanusítani... Szeme találkozik a férfi tekintetével, kinek görcsösen rándul meg az arca.

— Clarisse! — szol megsemmisülve. Az asszony egy pillanattal értelmetlenül néz a férfire. Majd egy elfojtott sikolylyal temeti arcát két kezébe.

— Az égbe is, — folytatja a férfi — hogyan jön ön ide?

Az asszony nem felel.

A férfi magához tér.

— Hagyja abba a játékot, — kezdi újból. — Jöjjön, máris mindenki ránk figyel. — Az asszony meg sem mozdul.

— Jöjjön, — sugja a férfi, ki alig bírja leküzdeni fölündulását. Az asszony gépiesen föl-emelkedik s elhagyja a játéktérmet. A pálmák és aglave-ok között az asszony egy padra omlik.

— Miért jött ide? — tördeli fájdalommal.

A férfi nézi, csak nézi.

— Mennyire megváltozott! — szol tompán.

Majd keserűen hozzátesz: — De a körülményei is ugyancsak megváltozhattak ám.

Az asszony lesüti előtte a szemét. — Miért jött ide? — ismétli szegénykezve.

— Hol van Ákos, hol van? — kérdi a férfi száraz hangon.

szövetkezett feudális és klerikális urak hághatnának a nemzet nyakára. De ez nem fog bekövetkezni. Akár Széll Kálmán jön vissza, akit az utolsó két hónap alaposan meggyőzhetett a leszámolást sürgető elemek megbízhatóságáról, akár más kormány kerül az ország élére: az a sürgetett leszámolás most már föltétlenül be fog következni. A szabad-élvűpárt türelmes volt, lojális volt, csak befelé morgott haragjában: most azonban eldobja a türelmet, félreteszi a rosszul értelmezett lojalitást és nem morogni, de cselekedni fog. Bármit hozzon a közel jövő: el kell dölnie a kérdésnek, hogy a *Hasánk* kedves formulája szerint kik az oroszlanok és kik a birkák? El kell dölnie, hogy ki hát az ur a háznál?

BELFÖLD

A kormányválság.

Budapest, augusztus 9.

Magyarország legrövidebb életű kormánya holnap elbucszik a parlamenttől, amelynek tulajdonképp még be sem mutakozott. Gróf *Khuen* be fogja jelenteni a kabinet lemondását, mire a képviselőház az új kormány kinevezéséig elnapolja üléseit. A függetlenségi pártban természetesen nagy megnyugvással örömmel fogadják *Khuen* bukását, annyival is inkább, mert még tegnap arról beszéltek, hogy a válság végleges megoldása még hetekig várat magára. A harcól ellenzék a váratlan fordulathat annak az álláspontnak vereségét látja, amely ezelőtt negyven nappal gróf *Khuen* azzal a rendeltetéssel erőszakolta rá az országra, hogy itt rendet teremtsen. A függetlenségi párt reméli, hogy *Khuen* csufos kudarc után fent is számot fognak vetni a közvéleményben megindult hatalmas nemzeti áramlattal és nem fognak elzárkózni a nemzet jogos követeléseivel. A függetlenségi párt csakis azoknak törvényes garanciája mellett hagyja abba küzdelmét, előbb nem, bárki lesz is az új kormányelnök.

A szabadélvű pártkörben ma este mintegy 50-60 képviselő jelent meg. A kormány részéről fenn volt a pártkörben *Khuen* miniszterelnök és *Lukács* pénzügyminiszter. A pártban általában az a fel fogás, hogy a helyzet megoldása rendkívül nehézségekbe ütközik. A helyzet az, hogy nemcsak az ellenzéki kívánságok teszik nehezzé a kibontakozást, hanem a szabadélvűpártnak is szüksége van arra, hogy erős tényezők és hatások óvják meg

egységét. Az *Andrássy* grófok ma este is azon buzgólkodtak, hogy a pártban felszínre kerülő nézeteltérések elsimuljanak és 6 felségének lehetőleg megkönnyítsék a kibontakozás súlyos feladatát. Ez irányban dolgozik gróf *Khuen-Héderváry* és a kormány többi tagja is.

A felhivatalos *Budapesti Tudósító* jelenti: A lapok ama híreivel szemben, mintha gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök a kabinet lemondását már szerdán írásban magával vitte volna *Ischbe*, és mintha 6 felsége azt a legutóbbi audiencián elfogadta volna, konstatalhatjuk, hogy a lemondást tényleg csak a tegnapi, szombati minisztertanácson határozták el és hogy az *Ischbe* még ma sem ment el, mert dr. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek idejövételét családi körülmények mindeddig meggátolták, úgy, hogy 6 mostanig még nem is irhatta alá a lemondó-kérvényt. *Wlassics* miniszter előreláthatólag holnap reggel érkezik Budapestre, hogy szintén aláírja a lemondó-kérvényt, amelyet azután 6 felségéhez elküldenek. A kérvény fölött való döntést tehát, mint már jelentettük, csak a hét közepe felé fog megtörténni.

Abból az alkalomból, hogy *Lukács* László pénzügyminiszter holnap *Ischbe* utazik, néhány nap óta is a miniszterelnökjelöltek közt emlegette. Felhatalmazás alapján most felhivatalosan konstatalják, hogy a pénzügyminiszter tisztán azért megy *Ischbe*, hogy ott *Böhm-Bawerk* osztrák pénzügyminiszterrel a cukorkérdés ügyében értekezzen, amelynek szeptember elsőjéig el kell dölnie. *Lukács* László utja a kabinetválsággal semmiféle irányban nem függ össze.

A szabadélvűpárt tegnapi ülésén gróf *Khuen* a következőképpen okolta meg lemondását:

— A kormányra nézve, szót a miniszterelnök a körje csoportosult képviselőknél, új helyzet állott elő, midőn a mult hét pénteki ülésén *Kossuth* Ferenc kijelentette, hogy most már 6 is az obstruálókhoz csatlakozik. Ezzel a kormánynak nem volt rá több oka, hogy mégis bejárja az események további fejlődését. Amíg *Kossuth* és hívei legalább elvben ragaszkodtak a velem kötött megállapodásokhoz, a kormánynak kötelessége volt megmaradni a helyén, mert még feltételeznie kellett, hogy a legnagyobb ellenzéki párt vezérének sikerüljön fog az őt is kötelező megállapodásoknak érvényt szerezni. Abban a pillanatban azonban, amikor *Kossuth* Ferenc is az obstruálók ellenzékéhez csatlakozott, világossá lett előttem, hogy a függetlenségi pártot többé nem lehet bírítani a megállapodások betartására. Minthogy azonban az én feladatom csak az volt, hogy békés megállapodások útján a parlamenti rendet helyreállítsam, missziómat bevégzetnek tekintetem abban a pillanatban,

Az asszony hallgat. A parti házak kiszórják esti fényességüket. A játéktérnek zsvajva átmozajlik a vizek fölött. A hold ezüst ragyogása ráesik az asszony haláira vált arcára, ki reszketve, szinte félve száll meg.

— Csak annyit mondjon, hogy nem vet meg. — Gyűlöltöm — tör ki a férfi. Elhallgat. Majd fájdalmasan teszi hozzá: — Mert szerettem.

Az asszony földökölva mondta: — És mégis elűzött.

— Elűztem, — felelt a férfi szomorúan — mert nem lehettem árulója gyermekorai legjobb barátomnak.

Az asszony föl kacag. Kacaja gunyt és világmevetést súvöltött.

— És érte dobta el boldogságunkat — nyugte panaszosan. — Szeretett és kiutasított. Céda asszony lett. Es mindezt érte! — Szemében gyűlölet és vadság lángolt.

— Ne mondjon ilyet! — hörögte a férfi s megragadta az asszonyt, mintha össze akarná tiporni.

— Arra a szerelemre, Ákos, mely akkor magához vezetett, kérem, higgyen nekem! — könnyörög az asszony. S hangjában annyi bánat rezgett, hogy a férfinak megeseit a szive. Némán állott az asszony előtt. Nem volt többé hozzá keserű szava. Lázasan beszélni kezdett:

— Nagyon szerettelek. S akkor azon az estén is csak rád gondoltam, mint rendszeren, ha nem lehettem melletted. Örületen vágyóds hajtott feléd. Egyszerre ott állottál előttem, sápadtan, kuszáltan. Édes boldogsággal futottam hozzád, hogy szivemre ölelhesselek. — Elhallgatott, aztán szagatottan folytatta: — Ekkor megjelent előttem az urad alakja. Visszariadtam. Megundorodtam önmagamtól, hogy képes volnék meglopni

barátomat, kinek nap-nap után megszorítom a kezét.

— Barátságod erősebb volt szerelmednél, — sóhajtott föl az asszony.

— Hogy erős maradhassak, csaknem nyersen utasítottalak vissza. Kétel voltam hozzá, hogy megfojtsalak. Hogyha az enyém nem lehetsz, az övé se lehess.

— Még most is hallom a szavadat — lihegte az asszony. — Szerelmem rettentő harcot vívott büszkeségemmel s szerelmem győzött! Lábad elé dobtam magam, úgy koldultam egy édes szót, egy meleg tekintetedet. Te elfordultál tőlem. Félőrltlen támolyogtam ki a szobából, a szegény csaknem eszemet vette.

A férfi arcát e szavaknál bánat szótéjtette el.

— Meg tudsz-e bocsátani? — szóló halkan. Édes virágillatot hozott az esti szellő. Bóditóvá varázsolta a levegőt. A férfi elkabott, az olajfák, a rózsák között viruló szép asszonytól s szerelemittasan vonja magához két erős karjával.

— Clarisse, — susogta kérően.

Egymás szemébe veszték, lágyan suttoztak. A férfi csókolni akarta az asszonyt. Egyszerre összerázkódott az asszony s elakadt a lélegzete.

— Nem! — szólalt meg halkan. Inkább a szemével mondta, mintha önmagával küzdene. Majd meleg szivre valló, fájdalmas mosolylyal tette hozzá:

— Akkor Ákos, akkor! Érzem, ha akkor nem üzött volna ki s ha szerelmemben buktam volna el, sohasem jutottam volna idáig . . .

E néhány szóban benne volt egész története. Fájó zokogása belevegylt a két vizek lassu morajába.

amelyben láttam, hogy annak végrehajtása legyőzhető akadályokba ütközik.

— Most százan voltak, azelőtt meg hatvanhárom — jegyezte meg *Percezel* Dezős.

— Rám nézve az teljesen mindegy, — válaszolt gróf *Khuen*. — én megállapodásokhoz kötöttem magamat. *Kossuth* Ferenc az obstruálók mellé állt és ezzel rám nézve új helyzet állott elő. A kabinet megvizsgálta azt és elhatározta lemondását. Én előterjesztettem 6 felségének és 6 felsége elfogadta.

— És ki lesz az utód? — kérde *Gajári Géza*.

— Még ott nem tartunk — válaszolt gróf *Khuen*.

— A válság még hosszabb ideig eltarthat. A legközelebbi napokban 6 felsége nem foglalkozhatik ezzel az ügyvel, mert a román királyi pár és más fejedelmi személyek lesznek vendégei. 6 felsége azonban a legnagyobb öntelődózással veti magát alá a válság gyors megoldásának és 12-ikén Bécsbe érkezik, hogy érintkezésbe lépjen a katonai körökben érdekelt közös organumokkal. Az sincs kizárva, — bár az még bizonytalan — hogy 6 felsége a válság megoldása végett Budapestre jó és itt fog véglegesen dönteni.

— No hát akkor mi is az ellenzékbe megyünk, mert ott parancsolnak! Bécs keressen magának más társat — jegyezte meg *Kubinyi Géza*.

Az *Andrássy* grófok azonnal lecsillapították *Kubinyi* Gézát, aki a véleményével nem áll egyedül. Sokan azt hangoztatták, hogy a Szél-válság eseményeinek nem szabad többé előfordulniuk.

— Előbb helyre kell állítani a parlamenti rendet, aztán majd döröhetünk az elvi kérdésben — szólaltak a csitítogók.

Khuen-Héderváry is ezen a nézetet volt.

— Ne veszítsd el a fejünket! Majd sikerül. Ha nem sikerült nekem, másnak majd több szerencséje lesz. Csak azt sajnálom, hogy ily vitéz, hű csapattal elvesztettem a csatát.

— Legyőzhetjük volna az obstrukciót — szólalt meg *Gajári Géza*.

— Nagyon hálás vagyok az iparkodásért, de olyan nagyon könnyen még sem ment volna — felelt a miniszterelnök, akit aztán utódja felől kérdeztek.

— Azt — jegyezte meg *Khuen* — én most épp oly kevéssé mondhatnám meg, mint más. Ma már én is csak egyszerű közönség vagyok a pártnak. Mert nincs semmi okom rá, hogy megszökjek. Megtartom a mandátumot és nem vonulok vissza.

A függetlenségi párt értekezlete.

A függetlenségi és 48-as párt ma este hat órakor értekezletet tartott *Kossuth* Ferenc elnökle alatt. Az elnök bejelenté, hogy a kormány beadta lemondását és megállapítja, hogy ez a párt hazafias és kitartó küzdelmének az eredménye. (Lelkes éljenzés.) E bejelentés után az elnök kinyilatkoztatta, hogy kívánatos, hogy a király Budapestre jöjjön a válság megoldása végett. Ha közüink van, inkább teheti kezét a nemzet üterére és így a helyzet megoldása könnyebb lesz. Elnök azon reményének ad kifejezést, hogy bárkit hallgat meg a király, az illető hűségesszen fogja értesíteni 6 felségét arról, hogy akármilyen szívesen át a kormányzás gyeplőit, nem lesz és nem lehet teljes rend és béke a parlamentben, míg a törvényből folyó nemzeti követelések a hadsereg körében nem teljesülnek. (Élénk helyeslés.) Be kell látnia a koronának, hogy csak növelné a hadsereg erejét, ha a nemzeti érzelmet bevitelné az azon szellemi rugók közé, amelyek a hadsereget lelkesítik. El kell, hogy ismerjék a nemzet jussát törvényeinek érvényesítéséhez: be kell, hogy lássák, hogy a nép nemzeti hitét jenn tartani a koronának legfőbb érdeke. A jog elismerése után kell, hogy következzen a jog érvényesítése, még pedig előre megállapított időhatárokkban és módok szerint. Mennél nemzetibb lesz a gondolat, mely a béke létesítése vezethet, annál sikerebb lesz a megoldás.

Hosszantartó, lelkes éljenzéssel vette tudomásul a párt *Kossuth* Ferenc elnök ezen enunciacióját.

Ezután *Polónyi Géza* személyesen is bejelentette a pártkörbe való belépését, aminek kinyilatkoztatására egyébként már előbb felkérte volt *Fáy* Istvánt, amit az a mult értekezlet alkalmával meg is tett. A párt e belépését éljenzéssel vette tudomásul.

Olay Lajos kért most szót. Három kérdést vet fel. Az első az, hogy milyen magatartást tanusítson a párt holnap a képviselőház ülésén, amikor a kormányelnök bejelenté lemondását. A másik kérdés inkább indítvány. Szerinte a pártnak bizottságot kellene választania, amely a kormányválság lefolyásáig permanenciában maradna, abból a célból, hogy ha netalán a deszignálandó kormányelnöknek a párttal tárgyalni valója volna, kéznél legyen. A harmadik tárgy: Állítsa fel a párt követeléseit, illetve állapítsa meg azt a minimumot, amelynek ellenében biztosítani kész a parlamenti tárgyalások rendes menetét.

Kossuth Ferno válaszolt mind a három kérdésre. A párt a holnapi ülésen nem tesz megjegyzést a kormányelnök lemondására, ha ez a szokásos, száraz formában, megokolás nélkül történik meg. De vitát indít ha a kormányelnök lemondásához magyarázatokat küld. A bizottság kiküldését nem tartja szükségesnek, mert ha az új kormány tárgyalni akar a párttal, ezt ugyanis az elnök révén teszi meg, aki nyomban összehívja a párt tagjait. Ami a követelések formába öntését illeti, ennek sem barátja, mert ma még azt sem tudjuk, hogy ki jön és a párt már előre is nem kötheti le magát.

A párt tagjai egyhangulag osztották az elnöknek ezt a felfogását és első beszédét határozat jellegrével ruházták fel egy hangu lelkedéssel.

Pap Zoltán arra kéri a pártot, hogy küldjön ki egy bizottságot a *Független Magyarország* részvénytársaság Dionese Jakásán őrzött kereskedelmi könyveinek megvizsgálására; e könyvekből ki fog derülni, hogy ő a Sándor Pál által fizetett összeget még aznap beszolgáltatta a lapnak. A párt több tagja azon felfogást nyilatkoztatta ki, hogy Pap Zoltán ügyét a párt már elintézte akkor, midőn annak megvizsgálására egy bizottságot küldött ki és ez az elintézés Pap Zoltánt teljesen tisztázta. Ily értelemben mondta ki az elnök a párt határozatát.

Az elnök főhívta ezután Polónyit, hogy tegyen jelentést a parlamenti vizsgálóbizottság eljárásáról, természetesen anélkül, hogy ezzel elébe vágna a megteendő hivatalos jelentésnek.

Polónyi Géza kérte a pártot, hogy ezuttal mentessék fel a részletes jelentéstől alól, minthogy az eljárási bizottság — éppen úgy, mint a közvélemény — maga is úgy fogta fel a hivatást, hogy a bizottsági tagok bizonyos fokig bírói funkciókat gyakoroltak; ennek pedig az a következménye, hogy míg e funkció befejezése nincs, minden egyéni véleménynyilvánításról tartózkodnia kell. Amikor a kiküldetés teljesen be lesz fejezve és a Háznak a hivatalos jelentés be lesz terjesztve, köteletségének fogja tartani, a pártnak részletesen beszámolni. Azonban már most is kötelessége egy kijelentést tenni és ez az, hogy a vizsgálat Pap Zoltán és Nessi Pál jelentésében alapján rendelkezett; konstataálja, hogy a pártnak bármely tagja meg lett volna vezetve, az említett két képviselő pedig, t. i. Pap és Nessi teljesen intákte kerültek ki, úgy velük szemben semmi ok sincs bármely további lépésre. Kötelességének tartotta ezt már előzetesen is bejelenteni.

A párt ezt helyesléssel vette tudomásul, amint hogy sohasem is kételkedett abban, hogy a vizsgálat így fog végezni.

Elnök bemutatta a lengyeleket fogadó nagybizottság átiratát, amire a párt a maga kebeléből három tagot küldött ki, akik a lengyeleket fogadásában részt fognak venni; ezek: Krasszay Ferenc, Hegedűs Károly és Nessi Pál. A fogadás augusztus 19-ikén lesz.

KÜLFÖLD

Merénylet Combes ellen.

Budapest, augusztus 9.

Combes miniszterelnök ellen merényletet követtek el Marselleben, ahol a nacionalista városi tanács és a nacionalista sajtó hetek óta tüzelte a lakosságot ellene. A merénylő kétszer lőtt a miniszterelnök felé, de nem találta. A merényletről hirt adó táviratok oly ellentmondóan hangzanak, hogy bajos belüli a valóságot megállapítani, de kétségtelen, hogy ez az eset emelni fogja a Combes-kormány népszerűségét, amelylyel az ügye igen dicsekedhetett.

Marselle, augusztus 9.

Egy *Piccolo* nevű olasz ember két revolvertűt tett Combes miniszterelnök kocsijára. Senki sem sebesült meg. A merénylőt letartóztatták.

Marselle, augusztus 9.

Combes miniszterelnök ellen a merénylet akkor történt, mikor a miniszterelnök a prefektúra háját látta, még pedig a Toulonba vezető régi út és a Rue St. Eloi kereszteződésénél. A rendőrök rárohantak arra az egyénre, akit a nézők a merénylőként megjelöltek. A merénylő, egy alacsony, zömök ember a halászközületében, kalap nélkül volt. A rendőrök közrefogták és csak nehezen tudták kiszabadítani a tömegből, amely meg akarta linchelni. Elvitték a merénylet helyszínétől mintegy két kilométernyire levő prefektúrára. Nem fejték ki ellentállást és a prefektúra egyik szobájában bilincsekkel rakták kezére. A kihallgatásnál *Piccolo* kijelentette, hogy 21 éves és a Rue des Trois Soleilsben lakik. Rosszul beszél francián, erősen olaszos kiejtéssel. Hevesen tagadja

az ellene emelt vádat, miközben könnyekbe tör ki. A hatlövőtű revolverben két töltényhüvelyt találtak. A revolver öt tölténnyel volt megtöltve. Combes miniszterelnököt, aki a merénylő előtt érkezett a prefektúrára, meleg ovációban részesítették.

Marselle, augusztus 9.

A hivatalos verzió tagadja, hogy a miniszterelnök ellen merényletet követtek volna el. A revolverlövésnek nem irányultak az 6 kocsija ellen.

Marselle, augusztus 9.

A másik egyén, akit letartóztattak, mert paradicsomot dobott a miniszterelnök kocsijára, *Dachino* Agostio 19 éves olasz származású ember.

Marselle, augusztus 9.

A hivatalos vizsgálat szerint egy ember Combes miniszterelnök kocsijára egy paradicsomalmát dobott, amely a bakon ülő huszár találta. A rendőrök üldözték azt az egyént, akit pájtásai megvédeni igyekeztek. Az utóbbiak egyike, *Piccolo*, revolverlövészeket tett. Vagy száz méternyire volt a miniszterelnök kocsijától. Azt az egyént, aki a paradicsomot dobta, és *Piccolo* letartóztatták. *Piccolo* részeg volt. Tagadja, hogy lőtt.

Marselle, augusztus 9.

A franciaországi és gyarmatbéli tanítók és tanítónők kongresszusai alkalmából délbén banket volt, amelyen vagy 3500 ember vett részt. A miniszterelnököt és *Pelletan* tengerészeti minisztert a legelőkelőbb ovációban részesítették. A néptömeg kísérete a miniszterek kocsiját, élte *Combes* és a köztársaságot és az Internationalet énekelte. A banket igen zajos lefolyású volt. Az egyes szónokok, még *Brisson* is, csak nehezen tudták magukat megvédeni. A banket néhány résztvevőjét, akik túllármán viselkedtek, kivették a teremből. Midőn Combes miniszterelnök állott fel beszélni, az összes jelenlevők lelkesedéssel üdvözölték. Ötvenegy óra hosszat beszélt és beszédét ismételtlen percekig tartó tetszés szakította félbe.

A miniszterelnök mindenekelőtt köszönetet mondott a fogadásért, amelyben részesítették és amely mindenki előtt tanúsítja, hogy a többség csoportját helyeslik a kormány következetes eljárását. A kormány győzött az ellene alakult összes koalíciók fölött és el van tükélve, hogy folytatja politikáját, mely a köztársaság védelmének és megszilárdításának politikája. Egész Franciaország különböző manifestációkban kimutatta, hogy egy szív és egy lélek a kormányval. Franciaország együttes érez azokkal, akik a kongregációk ellen irányuló törvényt védelmezik. A szónok védi a törvény alkalmazásának módját, különösen az engedélyezési kérvényeknek en bloc elvetését. Soha sem lépte túl a kormány hatáskörét, sohasem hagyta figyelmen kívül elvállalt kötelezettségeit. A miniszterelnök vázolja, hogy a kongregációk miképpen támadnak a törvény ellen és utal a lex Fallouxra, amely privilégiumot statuál a kongregációk részére, valamint a polgárháborúval és a vallásáborúval való fenyegetézésre, amelylyel a kormányt tizenegy hónap óta üldözik. Kitér a Bretagneban az iskolák bezárása alkalmával történt eseményekre és ezután azt mondja, hogy ő csak azzal a feltétellel vállalkozott a kormányzásra, ha a minisztérium és a többség közötti egyetértés meg nem zavaratik. Ha ez az egyetértés megszűnik, ő nyomban visszalépne, de reméli, hogy a többséggel egyetértőleg folytatni fogja a megkezdett művet és be is fogja fejezteni. Kifejti, hogy mi teendő még az egyesületi törvény végrehajtására és kritizálja a főpapság magatartását, mely a kongregációk pártjára állott. A kormány ennek ellenében tehetetlen és ha ez a helyzet tovább tartana, a többségnek foglalkoznia kellene avval a kérdéssel, vajjon nem volna-e ajánlatos változtatni az egyháznak az államhoz való viszonyán. Elengedhetetlen erre nézve az összes köztársaságiak együttműködése és éppoly elengedhetetlen ez más problémák megoldása szempontjából, amilyenek a lex Falloux eltörlése, a jövedelmi adó a munkások nyugdíjáról szóló törvény, amelyet a szenátus már el oga-dott és az aggkor esetére való ellátásról szóló törvény. Combes avval végzi, hogy az összes köztársaságiak egyetértése már legyűrte a reakcióit és a köztársaságiak az együttműködés érdekében továbbra is meg fogják hozni a szükséges áldozatokat és kölcsönös engedményeket fognak egymásnak tenni, amíg a teljes győzelmet ki nem vívják. Poharat Marselle városára, a köztársaság jövőjére és az emberi érznek a szabadság és haladás által való emancipációjára emeli.

Macon, augusztus 9.

André tábornok hadügyminiszter, aki ideérkezett, hogy a nemzetközi lövész-versenyen elnököljön, a tisztek fogadásánál beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Franciaország abban

a pillanatban, midőn a nagyhatalmak fegyverkezésüket fokozzák, nem kezdeményezheti a lefegyverzést. Ha egy napon a népek megegyeznek a lefegyverzésben, Franciaország tudni fogja, hogy mi a dolga. De most csökkenteni a fegyverkezést annyit jelentene, hogy Franciaország lemond arról a dicsőségről, hogy a nemzetek élén haladjon.

X. Pius koronázása.

Budapest, augusztus 9.

A katolikus egyház minden fényével ment ma vége Szent Péter templomának órási iveri alatt X. Pius megkoronázására. Felejtetetlen jelenet a rieosi földműves hára, aki ma fejére tette a föld legragyogóbb koronáját és felejtetetlen a katolikus hívőkre, akik a galamblekk és ezüst-haju aggastyánban Krisztus földi helytartóját üdvözlik. XIII. Leot a sixtusi kápolnában koronázták meg és hogy Szent Péter temploma ma újra színhelye lett a koronázásnak, az arról tanuskodik, hogy az új pápa csakugyan közeledni óhajtott Olaszországhoz. Az olasz kormány pedig díszbe öltözött csapatokat vezényeltetett a templom előtti térre, de a templomban való rend fenntartását nyugodt előkelőséggel átengedte a Vatikán testőrségnek.

Róma, augusztus 9.

Reggel 1/9 órakor kezdődött a Szent-Péter-bazilikában, amelynek kapui ebben az időben zárva voltak, X. Pius pápa koronázásának ünnepies szertartása. Az ünnepségnél vagy 50.000 ember volt jelen. A templom előtt csapatok voltak felállítva, hogy az oda-tóduló tömeg közt fenntartsák a rendet. A bazilikában pápai testőrség tett szolgálatot. A pápa a biborosok, udvari méltóságok és nemes testőrök kíséretében 1/9-kor gyalog ment a bazilika portikusába, ahol a Porta Sancta előtt trón volt felállítva. A pápa, aki a pápai öltönyt, a pluvialét és a mitrát viselte, helyt foglalt a trónon, míg a biborosok külön padokon helyezkedtek el. Rampolla biboros, a bazilika érseke, a Vatikán káptalanjának és papjainak kíséretében a pápa elé járult és latin nyelven rövid bódoló beszédet intézett hozzá, mire X. Pius a káptalant s a papságot láb-ocsokra bocsátotta, míg a Sixtus-kápolna énekesei a *Te Deum* énekeltek. A pápa ezután a sedia gestatoriára szállt és pálmalegyező-hordozóktól körül-véve, miközben a papok, méltóságok és biborosok előtte haladtak, 1/10 órakor a főkapunál bevont a bazilikába, mialatt a tömeg lelkesült üdvözlásokban tört ki és a Loggia de Benedizioneről ezüst trombiták hangja harsant fel. A palatoárség tisztelettel. A pápa áldást osztott és kéntéssel oszont parancsolt. A szentség oltára előtt a pápa leszállt a sedia gestatoriáról és néhány perccig imádkozott az ünnepies alakban elhelyezett szentséget, míg a biborosok a szent atya körül tőrre boosítottak. Ezután a pápa a tömeg újabb ovációi közt ismét a sedia gestatorián foglalt helyet. A menet ezután a Kelemen-kápolnába vonult, ahol egy másik trón volt felállítva. A pápa helyt foglalt a trónon, míg a biborosok, pátriárkák, érsekek, püspökök, abbék és pünitenciáriusok külön padokon foglaltak helyet. A pápa a biborosok, pátriárkák, érsekek és püspökök részéről az engedelmesség aktusát fogadta és ezután erőteljes és tiszta hangon ünnepies áldást osztott a népre. Az áldásosztás után a pápára adták a misemondó ruhát és a biborosok, pátriárkák, püspökök, abbék és pünitenciáriusok is felöltözték a rangjuknak és méltóságuknak megfelelő ruhát. Ezután a pápát, aki előtt fényes menet haladt, a sedia gestatorián az oltár túlkéjében felállított nagy trónhoz vitték, hogy misét celebráljon, miközben a tömeg szakadatlanul élénk ovációkban részesítette őt.

A Kelemen-kápolnától az oltárig vezető uton egy papi ceremoniárius haladt a szentatya előtt és háromszor egy-egy német köcöt emelt el a mondván: Pater Sancte, sis transit gloria mundi. Midőn a pápa az oltárhoz ért, a Sixtus-kápolna énekesei rázendítettek az *Ecoe Sacerdos Magnus*. A pápa trónjától jobbra esőfélükében a pápa családtagjai, a máltai lovagok, a diplomáciai kar és a nemesség számára tribünök voltak felállítva. A tribünöktől jobbra és balra padokat állítottak fel a biborosok, pátriárkák, érsekek és püspökök, valamint a többi főpapok és méltóságok részére, akik a pápai ünnepségeken részt szoktak venni. A szent kolégium, a püspökök és abbék az engedelmesség aktusát végezték, amelynyiben a biborosok a pápa lábát, térdét és arcait, a püspökök lábát és térdét és az abbék csupán a lábát csókolták, mire megkezdődött a szent mise a missa papialis szertartása szerint. Az epistola és a latin és görög evangélium elneklése után *Maccé* biboros diachon a rota bírái és a konzisztórium ügyvédei kíséretében a pápai oltárhoz lépett, míg a pápa a trónon ülve elmondta a koronázási litániákat. Az utelmutatásnál a kupolából az ezüst trombiták harsan-

tak fel, a testőrség térdre borult, a tömeg ájtatos csendben maradt. A pápa azután ismét a trónon foglalt helyét megáldozott és megáldoztatta a diaconokat és subdiaconokat is. A mise után a pápa ismét a sedia gestatoriára szállt és egy gyönyörű menyegyzet alatt az oltár előtt a cőra emelt emelvényre vitette magát. Itt a bitorosok doyenje imákat mondott az új pápáért. Egy bitoros diachon levette a pápa fejéről a mitrát és *Macchi* bitoros diachon emelt hangon mondván a koronázási formulát, a szentatya fejére helyezte a tiarát. Végül a pápa hangosan olvasott néhány imát, azután felállott és pápai áldást osztott az egybegyűltekre. A templomtól a környülről oltárához vezető uton a nép lelkesült ovációkban részesítette a szentatyt. Miután a pápa fogadta a szent kollégium szereneseiváit, a kápolna lépcsőjén át egy óra öt percek visszatért lakosztályába. Az izzó hőség dacára sok ezer főnyi tömeg állott a koronázási ünnepség alatt a bazilika előtti téren.

Róma, augusztus 9.

A koronázás szertartásánál jelen volt a *parmai herceg* és az egész diplomáciai kar, sokan közülük hölgyekkel. A főnemesség számos tagja, a pápa egyik unokaöccse és a riezei polgármester és piébanos is jelen volt. A bazilika már reggel fél 8 órakor zsujolva volt és ezért gátat kellett vetni a közönség további beözönlésének. Azoknak a számát, akik a kapuk bezárása után már nem nyerhettek beocsátást, vagy 10.000-re teszik. A kapuk bezárása ellen élénk tiltakozás emelkedett. Bár a bazilika oszlopain nyomtatott faragásokkal helyezték el, amelyek eltöltötték az üdvözlőket, a szent atyát mely ismételtelen lelkesült ovációkban részesítették, de ő mindannyiszor osondet parancsolt kezének intésével. A szertartás kezdetén a szent atyán mély megindulás látszott, melyet az ünnepség további folyamán leküzdött. A pápai mise rendkívül hosszú volt. A szent atya vagy 150 embert lábóskora bocsátott. Hogy megkímélje ezeket a tulságosan mély lehajlástól, mindannyiszor felemelte a lábát. Miután a templomban igen nagy hőség volt és a pápa a nehéz misedmondó ruhákat viselte, a rendkívül hosszú szertartás láthatólag kiárasztotta őt. Mindamellett ő szentsége az ünnepség egész tartama alatt nem vett frissítőket és a közönség nagy meglepedéssel észlelte, hogy a pápa a Gloria in excelsis messzi hallható hangon tudta énekelni. A tირეunum, amelyvel a pápát megkoronázták, aranyból és ezüstből állott és gazdagon volt ékesítve értékes drágakövekkel. Midőn a pápa a szertartás végén áldást osztott, a néptömeg ismételte az Ament és épp úgy, mint a koronázás pillanatában, lelkesült ovációkban tört ki. A szertartás hosszú tartama és az uralkodó hőség következtében a közönség egy része elhagyta a bazilikát, de a távozók helyébe mindannyiszor mások jöttek be. Déliben azonban lehetetlenné vált a közlekedés a bazilikában. Az óriási odátodulás dacára sem a bazilikában, sem előtte nem történt említésreméltó incidens.

Róma, augusztus 9.

Hír szerint a konzisztórium megtartását e hó 20-ára halasztották. Ma este kiváltságát a templomok harangtornyait. Azt a teret, ahol Giordano Bruno emlékszóra áll, egész napon át karabinierek és rendőrök őrzik. De a legesekélyebb incidens sem fordult elő. A *Messageo* százezre teszi azoknak a számát, a kik a pápa koronázásánál jelen voltak.

X. Pius pápa megválasztása öröme hivatals háládó istentisztelet volt vasárnap délelőtt tizenegy órakor a budavári koronázó Mátyás-templomban. A templom előtt *Beniczky* Tamás rendőrfelügyelővel az élükön diszruhás rendőrök, a templomban pedig *Anders* Károly százados vezetésével alabárdos koronázók állottak diszórsgét. A templom egészen megtelt közönséggel. A főszentélyben ültek diszmagyarban gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök *Láng* Lajos és *Plósz* Sándor miniszterek, *Lossay* Lajos udv. tanácsos, a megyeetem rektora, dr. *Sékely* György, a tudományegyetem hitani kari dékány, *Riffault* Ágost budapesti francia főkonzul és számos elköltő állami tisztviselő. Az istentiszteleten, melyet dr. *Nemes* Antal budavári apátplébános rendezett, *Császka* György kálócsei érsek pontifikált, *Zundl* Péter kanonok, *Berger* Márk primási ceremonárius, *Révas* Tibor és több lelkész segédletével. Mise alatt a templomi énekkar a *Te Deum* laudamus-t, majd a *Tu es Petrus* kezdetű angol szerzeményű egyházi dalt énekelte, a zenekar pedig *Faurinco* Mór fő-egyházkormány miséjét adta elő. Istentisztelet után dr. *Nemes* Antal budavári apátplébános diszébédet adott, melyen a primáciális és a budavári papság is résztvett.

A katonaság a helyőrségi templomban tartotta meg a misét, amelyen az összes ezredék egy-egy századdal voltak képviselve teljes díszben. Az istentiszteleten jelen volt *Lobkowitz* Rudolf herceg hadtest-

parancsnok, a tábornoki kar élén. A szertartást *Várady* Géza katonai apátplébános tartotta fényes segédlettel.

HIREK

Budapest, augusztus 9.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Julius 31-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hír.** Dr. *Csatáry* Lajos miniszteri tanácsos Marienbauba utazott, honnan, mint a magyar kormány képviselője Brüsszelbe fog menni az ottani egészségügyi kongresszusra.

— **A román királyi pár Ischiben.** Ischiből táviratozzák, hogy Károly román király ma délután fél 3 órakor odaérkezett. A pályaudvaron királyunk, továbbá *Lipót* bajor herceg, ennek két fia, az udvari méltóságok és a hatóságok tejei fogadták. A két uralkodó szíves üdvözlés után a lakosság viharos ováció közt ő felsége villájába hajtatott, ahol fél 5 órakor ebéd volt. Az ebéd után *Károly* király kíséretével visszatért a szállóba. Fél 8 órakor *Károly* ő felsége kíséretében a színházba hajtatott a diszolóadáshoz. Előadták az *Operabál*-t. Az egész udvar és a vendégek mindvégig jelen voltak az előadás, mire ő felsége elkísérte a román királyt a szállóba.

— **Bucsu és Krisztinavárosban.** A krisztinavárosban ma tartották meg az egész főváros lakosságának részvételével a szokásos bucsut. Már kora reggel hullámzott a nép a kerületben, főleg a Szent János-terület és a plébániatemplom környékén felállított sátrak közt. A bucsu egyházi része reggel 6 órakor kezdődött. Tíz órakor *Iesner* Tibold pannonhalmi főiskolai tanár magasszónyáján magyar szentbeszédet mondott, mely után megkezdődött az ünnepi zenés-mise, melyet *Kostaházy* Kálmán plébános mondott fényes és nagy pápi segédlettel. Közben a Roham-, Atilla- és Alagut-utakon körmenet volt, amelyben különféle egyesületek zászlók alatt, szürkenekői nővendékei, valamint a Mayer-féle intézet árvai vettek részt a kerület tekintélyes polgáraival élőkön. Déliben diszébéd volt a plébánián s az egyházi részt 4 órakor lánálával fejezték be.

— **A budapesti egyetem tanárai.** A király a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. *Katona* Mór, a pozsonyi jogakadémia nyilvános rendes tanárát, a budapesti tudományegyetemen ujonnan rendszerezített második magyar magánjogi tanszékre a szabályszerű illetményekkel nyilvános rendes tanárrá kinevezte. Együttal dr. *Reiner* János budapesti tudományegyetemi jog- és államtudományi karbeli magántanárnak az egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címet és jellegű adományozta.

— **A szolnai kiállítás zsűrije.** A szolnai iparkiallítás zsűri-csoportjai 8-ikén alakultak meg és elnökeikké, valamint előadókiké jórészt az Országos Iparegyesület kiküldöttjeit választották meg. Csoport-elnökök lettek: *Lapcs* Károly, *Fürst* Bertalan, *Vikár* Béla, *Szodola* József, *François* Lajos, *Czettel* Gyula, *Reitter* Odón és *Gelléri* Mór; előadók az Iparegyesület részéről *Rofsosky* Béla, *Kovács* Emil, *Grün* Mór. A zsűri-munkálatokat 6-ikán reggel megkezdik és nagy részben be is fejezték. A zsűri-tanács is elvégezte munkálatának javarészt.

— **A herceg mosolyog.** *Don Carlos* fiát megbírságotlák, még pedig gyors automobilozás miatt. A spanyol trónkövetelő fia *Genubán*, hatermeles házaktól határolt szűk utcában rendezett eszeveszett motorkocsizást. A herceg inkognitóban volt, de a rendőrök mégis jölsmerték, s izzalom nélkül automobilistól együtt bevitték az inspekción rendőrtiszt e é. Itt a nacionáléját sehogy sem tudta bemonasztani, s mert ismerték, nem is erőszakolták. A herceget, mert senkiben kárt nem tett, ötven líra bírságra ítélték, s e szerény összeget mosolyogva, nyomban ki is fizette; a rendőrtiszt azonban figyelmeztette ő fenységét, hogy e kihágás ismétlődése esetér. szigorubb bírsággal fog bünhődni. A herceg megint csak mosolygott. Mit nek az ötven líra és a figyelmeztetés.

— **A diszelnök.** Egy munkásüggyekkel foglalkozó könyvnyomatos jelenti: A kiskereskedők gyűlést tartottak ma az Almásy-terén, a Fritz-féle vendéglőben, hogy állást foglaljanak a vasárnapi munkaszünet ellen. A gyűlés diszelnökül megválasztották *Singer* Arturt, a *Ludapester Abendblatt* szerkesztőjét, akiért küldöttséget menesztettek. *Singer* beszédet mondott ezután, amelyben kijelentette, hogy a vasárnapi munkaszünet a kiskereskedőket tönkre teszi, izzekezni kell tehát, hogy azt eltöröljék. *Singer* ajánlkozott, hogy bízzák meg őt a mozgalom vezetésével, mert nagy összeköttetések vannak a felsőbb körökkel és ennek segítségével eredményt lehet elérni. *Magyar* Miklós a munkaszünet fenntartása mellett nyilatkozott s azt mondotta, hogy ezt csak kibővíteni lehet, de megszüntetni nem. A gyűlés azonban elfogadta *Singer* ajánlatát.

— **Rákóczi-ünnep.** *Rákóczi* Ferenc kétszázéves emlékének országos ünnepése mind szélesebb területre terjed ki. És az ország egyes városai vetekednek egymással a lelkes buzgalomban, amelyvel az ünnepségeket előkészítik.

Hatvanban, mint onnan jelentik, szintén fölmerült a Rákóczi-ünnep eszméje. Már a rendező-bizottság is megalakult, mely vasárnap tartotta első gyűlését. — *Pancsován* augusztus 20-án rendeznek Rákóczi-ünnepet istentisztelettel, matinéval népiünnepellyel, kiváltságossal, nagyversennyel és táncmulatsággal. — *A szabadkai műkedvelő egyetemi ifjak* a Kassán felállított Rákóczi-szobor javára a városi színházban hangversennyel egybekötött színelőadást rendeztek, mely alkalommal színrre került *Molnár* Ferenc „Doktor ur” című vígjátéka. Az előadást hangverseny előzte meg. Ez alkalomra dr. *Csillag* Károly irt alkalmi verset, melyet mély érzéssel szavalt el *Szabados* Aladár. Majd Hubay „Csárdajelenet”-ét játszotta *Pecsi* Károly, zongorán kísérte *Gaál* Ferenc. Ezután *Klein* Gizella és *Klein* Gyula kétfős zongorajátékát élvezte a közönség. „Tell Vilmos” opera nyitányát játszották. A hangverseny színelőadás követte. Az egyes szerepeket a következők adták: *Kellert* Benő, *Grüner* Andor, *Szántó* Gy. Miklós, *Tari* Tibor, *Vida* János, *Lepedat* Ilés, *Papp* Miska, *Magyar* Arur, *Fenyves* Ferenc, *Pietsháh* Gruber Anna, P. *Tárnosi* Gizella, *Körtvélyesi* Katica, *Fábián* Mariska. — *A rásnövdéki* (Kisküküllőm.) kolozsvári egyetemi ifjuság is hozzá akart járulni, a Rákóczi hamvainak hazaszállítására megkezdett gyűjtéshez. Radnóti közönségben Rákóczi-ünnepélyt rendezett, mely négy részből állt: délelőtt tíz órakor ünnepi szent mise Rákóczi lelküdvérést, melyen *Karácson* Márton marosvásárhelyi apátplébános pontifikált, fényes pápi segédlettel; délelőtt 11 órakor matiné a központi vendéglőben, melynek pontját részint zene és zenésített költemények, részint pedig alkalmi beszédek töltötték ki. Déliben 2 órakor társasébd. este pedig táncmulatság Jelen voltak a vármegye legkiválóbb írfái nevezetesen: gróf *Haller* György, gróf *Bethlen* Árpád, báró *Kemény* Akos főispán, *Csató* Gábor alispán s az összes megyei tisztviselők, valamint a vidék földbírókai osztálya, egy szívvél, vagy éllelkel csatlakozott az intelligens osztályhoz. — *Nagyberekén* dr. *Brájer* Lajos és *Somjai* János a kaszinó választmányához indítványt adtak be, melyben javasolják, hogy a magyar szabadság legnagyobb vértanújának, II. Rákóczi Ferencnek emléktét szenteljék meg, egy a nagy szabadsághőshöz méltó ünnepellyel. A kaszinó választmánya szombati ülésében foglalkozott ez indítvánnyal, egyhangúlag kimondván, hogy azt magrává teszi. Az ünnepélyt szeptember 6-ikán tartják meg. — *Paszói* közönségben is előkészületeket tesznek, hogy a Rákóczi szabadságharónak 200 éves fordulóját méltóképpen ünnepeljék meg. E végbőli műkedvelő egyesület gyűlést tartott, megválasztotta az ünnepély rendező bizottságát. Az ünnepség idejéül augusztus 15-ikét határozták el. A betelölő tiszta jövődelmet a kassai Rákóczi szoborral javára fordítják. — *A Rákóczi-kiállítás Budapest* A fővárosi 184/49-iki múzeum alapítója és fenntartója gróf *Kreuth* Béla a kassai Rákóczi-kiállítás vezetéséhez fordult, hogy az egész kiállítás hoznak le szeptember végén Budapestre. A kiállítás vezetése nem idegenkedik a szép tervvel szemben s csupán a kivihetőség szempontjából kívánja azt megbírálni. Gróf *Kreuth* a tervet közzölte gróf *Zichy* Jenővel is, ki helyeselve az eszmét, kiállításba helyezte annak támogatását.

— **Üdvözölő beszéd akadályokkal.** *Vilma*, Hollandia bájos királynője nemrégiben a limburgi tartományon utazott keresztül. Az egyik pályaudvaron, ahol a vonat megállott, megjelent a városkának már idősebb polgármestere, hogy üdvözölje a királynőt. Noha az eső csak úgy szakadt, fedetlen fővel állott meg a királyi kocsi előtt, miközben lánykájára virágcsokrot nyújtott át *Vilmanak*. A királynő felszólította, hogy lépjen be a kocsiába, de a polgármester vagy nem hallotta vagy mindenesem fel akarta olvasni a beszédet, melyet roppant gondal és fáradtsággal szerkesztett meg, szóval nem mozdult helyéről. Már bele akart a beszédbbe kezdeni, mikor idegesen kezdett orrán babrálni, minthogy ovikerje sehogy sem akart megállani. Talán az eső volt az oka, talán az izgatottság, de az üveg folyton lecsuszott helyéről. Midőn végre sikerült valahogy elhelyeznie, rémülve tapasztalta, hogy az üveg csupa víz, ugy, hogy nem látott semmit. Hirtelen előrántotta zsebkendőjét és megtörülte. Mikor a szemüveg végre egészen rendben volt, a papír anyyira átázott, hogy egyetlen betűt sem lehetett rajta elolvasni. A polgármester hol a papírra, hol a királynőre nézett, állá pedig remegett. A királynő végre megszánta és barátságos szavakkal köszönte meg a polgármesternek a beszédet — melyet el akart mondani.

— **Samu bácsi zsebpénze.** Az amerikai humor nevezte el így azt az óriási érmet, amelyet a st.-louis-i kiállítás egyik szenzációs látványlójának szánt. Aranyozott pépből egy óriási dollárt készítettek, amely egy milliárd dollárt tartalmaz, tudniillik olyan nagy, mint egy milliárd dollár együttvéve. Ez az érme negyvenkilenc láb átmérőjű és harminc hüvelyk vastagságú. Széleit 4 és háromnegyed hüvelyk mélyen formézák. A dátum ötödik fél lánnyra emelkedik ki. Mert természetesen ezen a szörnyeteg dolláron minden rajta lesz, ami a kis dollárnak sajátossága.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Ma újra megszólaltak a kereskedelmi alkalmazottak a vasárnapi munkaszünet ügyében. Szakegyletük meghívására ma délelőtti mintegy 600 alkalmazott gyűlt egybe egy Andrassy-uti nagyvendéglőben, kik gyűlésük előzőkél *Sterk* Armin, alelnökül pedig *Lindenfeld* Jennyt választották. A rendőrséget *Csobánczy* Pál rendőrfogalmazó képviselte.

Kovács Alajos előadó ismertetvén a gyűlés célját, erősen bírálta a vasárnapi munkaszünetről szóló legújabb rendeletet, a melyet nem hogy kibővíteni s így rendeltetéseknek megfelelőleg korrigálni, hanem még megnyírbanli igyekeznek a kereskedők. Benyújtja a következő határozati javaslatot: Mondja ki a kereskedelmi alkalmazottak gyűlése, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdésének mostani megoldását nem tekintik egyébként, mint a további reformok iránti agitáció megbénítására irányuló törekvésnek. Követeli a gyűlés a vasárnapi munkaszünetről szóló összes rendelet visszavonását és helyébe a teljes, átlános 36 óras támaszai munkaszünet elrendelését. Követeli a gyűlés a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvénytervezet napirendre tűzését, entartvány magának a jogot, hogy a tervezethez érdemben hozzájárulhasson. Végül kimondja a gyűlés, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló és az alkalmazottak jogviszonyait tárgyaló rendeletök ügyében szükségesnek mutatkozó lépések megtétele a kereskedelmi alkalmazottak szakegyletét és szervezőbizottságot megbízza.

A javaslat elfogadása után *Gárdos* Mariska szocialista szónok szólalt föl, erősen támadva egy kereskedői üzlet főnököt, végül még *Magyar* Miklós tett jelentést a kereskedőknek a vasárnapi munkaszünetről szóló rendelet ellen készülő lépéseiről, mire *Sterk* elnök az alkalmazottakat ösztentartására buzdító beszédével a gyűlést bezárta.

— **Dienes Londonban.** Londonból távirtozzák: A bonstreai bíróság elé tegnap egy emberi vezettek, akik a Dienes Márton ellen kiadott körözéssel alapján tartóztattak le. Ugy jötték a nyomára, hogy ő maga több helyen Dienesként szerepelt az angol fővárosban. A bíróság előtt tagadta, hogy ő a körözött Dienes Márton és azt mondta, hogy tévedésnek esett áldozatul. De a rendőrség hamar rájött, hogy hogy a letartóztatott ember ismerte Dienes legintimebb lépéseit is és nehezen menekülhetett volna Londonból, mint hogy a rendőrség meg van győződve, hogy Dienes személyleírása teljesen ráillik a letartóztatott emberre, aki *Bolgár* Vilmosnak mondja magát. Középtermű, körülbelül 37–40 esztendő, sötétbarna, fekete bajszú férfi, egészségtelen, sapát arszina van, halántéka kopasz. Jól beszél németül, bár kissé magyaros kiejtéssel. Dienes már Berlinben gondoskodott a maga és hölgye számára hajógyúrról. — *Bolgár* Lajos kétségtelesen azonos az azzal az emberrel, akivel Dienes Berlinben találkozott és aki Budapesten éveken át, mint hirdetősi ügynök működött, de külseje egyáltalán nem hasonlít Dienes Mártonhoz, mert Dienes erős, szálas férfi, míg *Bolgár*, aki Budapesten még szakállt hordott, beteges külsejű cingár ember.

— **Halálozás.** Sopronból távirtozzák: *Russ* I. B. fűszerkereskedő ma meghalt. Ő volt a bukott banknak igazgatósági elnöke, azonban a bank bünyőjében szerepet mégsem játszott, mert a bank csődjének híre szélhámozta érte. Ezért a büntetőeljárás vége szemben függőben hagyták. Üzlete, amely Sopron legrégibb fűszerkereskedése volt és még a XVIII. században keletkezett, a osód következtében szűnt meg.

— **Az eltűnt halászgűrű és egyebek.** Tudvalévő, hogy XIII. Leo halálának megállapítása után rémülettel konstatálták a bibornokok, hogy a halászgűrű eltűnt. *Monsignore* *Visetti*, a *camarero*, nem tudta *Orelliának*, a *camerlengónak* kézbesíteni. *Visetti* kétségbeesve kereste, de hiába. Pedig ő reá háramlik a felelősség. Abban a reményben, hogy a gűrű a gyűrű a lepecselt butorok valamelyikében lesz, maga sem nagyon bizik. Mert a pápa sohasem tette le ujjáról, a hagyomány nem engedi meg, hogy csak egy perore is megváljon ettől a szimbólumtól. És mindazok, akik a haldoklás utolsó pillanataiban kezét oszókölték, még ujján látták a gűrűt. Így hát kétségtelesen, hogy ellopták. Azon személyek egyike, akik kedd délutántól szerda délelőtti a halott közelébe juthattak, „emlékül” vitte el magával. Hogy nyomára jönnék-e valaha a kegyeletes gyűjtőnek, az nagyon is kétséges.

A tettes megkerítése előreláthatólag éppen úgy nem fog sikerülni, mint ahogy nem sikerült más hasonló esetekben. Mert nem ez az első tolvajlás a Vatikánban. A pápák palotája valóságos paradicsoma lett az enyves kezűeknek, mióta lakójuk „fogoly.” — Az olasz rendőrségnek nem szóba a Vatikánba belépnie, az olasz bíróságok beavatkozását nem akarják igénybe venni és azért azok az uraságok, akiknek — mint a spanyol közmondás mondja — megvan az a tehetségük, hogy megtalálják a dolgokat, mielőtt még elvesztette volna valaki, arany napokat élnek a fényes termekben. Az első nagy lopás, mely XIII. Leo főpapsága alatt történt, még a 70-es évekre nyúlik vissza. Egy keleti uralkodó, ki tudta mennyire szereti a pápa a drágaköveket, gyűnyörű szép és szokailan nagyságu smaragdöt küldött

neki ajándékol. Midőn a pápa hosszú idő múlva elővette a dobozból, melybe el volt zárva, meglepetve látta, hogy kiserélték. A drágakövet durva és teljesen értéketlen utánzattal helyettesítették. És éppen ilyen felderítetlen maradt, hogy ki vitte el azt a hosszú levelet, melyet *Bismarck* a kulturharco befejezése után írt a pápának és melyet annyira becsesnek tartott, hogy *Hohenlohe* bitorosnak, még egy félnapra sem akarta kölcsönadni. Ez a levél nemsokára valamely kézírás-kereskedő katalógusában fog valószínűleg felbukkanni, ha ugyan nincs már valamilyen gyűjtő mappájában, aki jól megfizette az árat.

Ezt a kis tréfát 1894-ben egy nagyobb követő, olyan, melyet első hely illet meg az enyveskezők évkönyveiben. *Három millió* frank tűnt el estétől reggelig a Vatikánból. Hogy hová — azt máig sem lehetett megállapítani. *Moceni* bitoros ugyan többször hangoztatta állítolag, hogy ő tudja, hová lett ez a zsebpénz, de ha ő, aki *Folchi* után kezdte el a pápai pénzeknek, megelégszik ezzel a tudással, akkor más közönséges halandónak nem illik kíváncsiaskodni. 1900-ban új lopás ejtette a Vatikán rémületbe. Ezuttal ugyan csak csekélyeségről volt szó, amennyiben mindössze rongyos 400.000 frank tűnt el a pénztárból. Talán ezt is halgatagon elkönnyvelték volna, ha a tolvajok nem operálnak túlságos vakmerőséggel. A pápa magántermeibe törtek ugyanis be és kézipénztárakból vették ki az összeget. Ekkor *Rampolla* már a szentatya személyes biztonságáért kezdett aggodni és bár savanyu arccal, de mégis jelentést tett az olasz hatóságoknak. A római rendőrökönk vezette a vizsgálatot és a világ mind a négy részének újságjai óriási lármát csaptak.

Ennek a lármának mindenesetre meg volt az az üdvös eredménye, hogy a pápát elbaltozták ajándékokkal. A 400.000 frank helyett néhány milliót kapott. De a tolvajok nem kerültek meg.

— **Vasúti kedvezmény Zsolnára.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától volt értesítés szerint a szolnai iparkiallítás tartama alatt, vagyis szeptember 13-ig annak összes állomásairól, valamint a Kassa-Oderbergi vasut magyar vonalának állomásairól — kezeléskül alatt álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával, — Zsolnára egy a személy-, mint a gyorsvonatokhoz minden szombaton és vasárnapon, valamint a Szent István ünnepnapon és az azt megelőző napon mérsékelt áru menettéri jegyek adatkat ki. E menettéri jegyek, melyek árai minden állomáson hirdetve vannak, érvényességük tartamán belül a kiállítás egyszeri megtekintésére, még pedig tetszés szerinti napon, tehát azon napokon is, amelyekben magasabb belépőárak szednek be — jogosítanak, mi mellett azonban a menettérijegy a kiállítás pénztáránál lebélyegzés végett bemutatandó. A menettérijegyek 6 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napja első napnak számítassék s a visszautazás legkésőbb a hatodik napon éjjel előtt megkezdendő. Miután e menettérijegyek csak a kiállítás látogatásának megkönnyebbítése céljából adatkat ki, ezek a visszautazáshoz csak abban az esetben érvényesek, ha azok tulajdonosa a kiállítást tényleg meglátogatta, melynek bizonyítékul a jegyeknek a kiállítás pénztár bélyegzőjével kell eltávoznia lenniük. Azon menettérijegy, mely ezen lebélyegzéssel ellátva nincsen, a visszautazásra nézve érvényét elveszti. A kiállítás utazó-közönsége egyuttal figyelemzetik, hogy az idegen forgalmi és utazási vállalat részéről egyetértőleg a kiállítás igazgatóságával annak a központi menetjegyi irodájával (IV. Vigadó-tér 1. szám), valamint az összes vidéki főkörirodáiban elszállásolási szelvények adatkat ki 9 korona 25 fillérről, amelyért az utas egy napra egy szobát világtalálással és kiszolgálással, valamint reggelit, ebédet és vacsorát kap. Azon utasok, kik ilyen szelvényeket váltanak, figyelemzetnek azonban, hogy Zsolnára való érkezésük alkalmával a pályaudvaron levő elszállásolási irodában jelentkezzenek, amely övöt elszállásolni fogja. Minden egyéb felvilágosítást a M. Kir. Államvasutak központi menetjegyi irodája (IV. Vigadó-tér) készséggel megad.

— **Ház aranyból.** Az északamerikai Egyesült Államoknak egyik leggazdagabb aranytermelő országa *Colorado*. Ez az állam méltón akar megjelenni a *saint-louis* kiállításon s ezért elhatározta, hogy valóságos aranyból készült házba fogja elvaskítani az amerikaiakat és a kiállítás látogatóit. Ötven millió koronát szán erre a célra, amin tízennyolcezer kilogram szinaranyt fog vásárolni. Az aranyat pedig csak annyira fogják más fémekekkel vegyíteni, hogy ragyogó sárga színéből semmit se veszítsen. A száználvan métermáza aranyhoz vagy 70 métermáza más ércet veszik, ugy hogy 260 métermáza anyag áll majd rendelkezésére, amiből elég tekintélyes minatör-házat lehet építeni. Az aranyház különben Amerika egyik legszebb középületének lesz a hiteles és kibebított másolata. Lesznek benne téglanagyságu darabok is, de a díszítésre nem használnak nagyobbakat, mint amilyeneket a domínójátéknál raknak ki az asztalra.

— **Késelés.** *Sipos* József 21 éves napszámos az éjszaka a Szentiván-utóban egy konyhakéssel össze-szúrta *Janik* Sándor napszámost, akivel együtt mulatott. Janikot veszedelmes sebével a klinikára vitték, *Sipost* pedig a rendőrség letartóztatta.

— **Elgázolt lakodalmas kocsi.** Nagy szerencsétlenség történt ma délután a Külső-Fehérvári-uton. A budafoki helyiérdekű villamosvasut egyik kocsija elütött egy bérkocsit, amelyen lakodalmas nép ült s a szerencsétlenségnek egy halottja és három súlyos sebesültje van. Délután 5–6 óra között történt a szerencsétlenség a Külső-Fehérvári-ut 104. számú háza irányában. Itt halad el a budafoki helyiérdekű villamos vasut sínjárja s a ház mellett van egy átjáró-út, amely a közeli majorokhoz vezet. Egy lakodalmas menet hatjafutott ott keresztül az említett időben s ehhez a menethez tartozott az 1050 számú egyfogatú bérkocsi is, amelyen *Ster* Mihály, a felesége és egy *Sergli* *Julia* nevű 75 éves aratóleány ültek. *Ster* Mihály volt az őrműpa, az ő leányának a lakodalmát ülték s a templomból jövet az 6.ma.orrjába igyekezett a lakodalmas társaság. A bérkocsit *Schwarz* Lajos kocsi hajtotta Amint a kocsi a sínparja ért, felült a közelben egyik villamos kocsi, amely a fővárosból igyekezett kielé Budafokra. A kocsi a lovak közé esapott, de már hiába, mert a villamos kocsi ezalatt odaért és nekiment a bérkocsinak, amely az erős ütéstől izzé-porrá tört. A bentlévők valamennyien a sinekre estek és a kerekék alá kerültek. *Ster* Mihályt holtan húzták ki a kocsi kerekai alól, míg felesége és *Sergli* *Julia* aratóleány súlyos, életveszélyes sérüléseket szenvedtek. *Schwarz* Lajos, a kocsi esékőzében az egyik ló alá került s így egy kulcsontörés árán megmenekült a haláltól. A szerencsétlenség színhelyére kihívták a meőteket, akik a súlyosan sebesülteket bekötözték s be szállították a Rókus-kórházba. Az esethez kiment a rendőrség kiküldöttje is *Saly* Desző központi vizsgálóbíróval, hogy megállapítsák, ki volt az oka a szerencsétlenségnek. A meghalt *Ster* Mihály holttestét beríték a törvény-széki orvostani intézetbe.

— **Augusztus 18–27.** A budapesti kir. vártemplomban augusztus 18-tól 27-ig végbemenő ajtatósságoknak sorrendje a következők:

Augusztus 18-án (a királyi születése ünnepén): Délelőtt 8 órakor szentmise, 9 órakor ünnepes szentmise, délután 5 órakor szentbeszéd, utána litania áldással. Augusztus 19-ikén (a királyi vártemplom felszentelésének évi fordulóján, búcsunapján): Délelőtt 9 órakor szentmise, 10 órakor ünnepies szentmise, délután 5 órakor a Szent Jobb kitélé, utána szentbeszéd és ünnepélyes veszenye. Augusztus 20-ikén (Szent István-ünnepén): Reggel 4–5-ig harangozás Budapest összes templomaiban; 6 órakor minden templomban csendes szentmise: utána a papsg vezetésé mellett a hívek körmenetileg a Szent Jobb-körmenetre a királyi várba indulnak, ahol a Szent György-utóban és a Szent György-terén gyűlekeznek; fél 6 órakor a királyi vártemplomban és a koronázi Mátyás-templomban csendes szentmise; 7 órakor a királyi vártemplomban a nagy körmenetet vezetőkönyörgések, melyek után a körmenet elindul, 8 órakor szentbeszéd a koronázási Mátyás-templomban; utána ünnepélyes szentmise ugyanott. Szentmise után a körmenet visszaindul a királyi vártemplomba, ahol az ünnepélyes Te Deum után a Szent Jobb a hívek tiszteletére egész napon át kitéve marad; délután 5 órakor szentbeszéd, utána ünnepélyes veszenye a királyi vártemplomban. Augusztus 21–27-ig (Szent István ünnepének nyolcada alatt) a királyi vártemplomban minden nap reggel 8 órakor szentmise, 10 órakor csendes szentmise; délután 6 órakor minden nap szentbeszéd, utána litania áldással. Augusztus 27-én reggel 8 órakor csendes szentmise; 10 órakor énekes mise, mely után a Te Deummal az ünnepi ajtatósságok véget érnek.

— **Eliszabadult vagonok.** Sajátságos baleset történt vasárnap éjszaka *Kindbergben*. A vasuti állomáson a *Triesz*ből *Bécsbe* indult 193-as számú tehervonatot tolatták, amely hatvan kocsiból állott. Ezenközben a vonat egy részét, harmincöt kocsit, amely vasműrészekkel és fűszertrakkal volt megrakva, a *Montan-társulat* ipari vágányára terelték. Ez a harmincöt vagon hirtelen megindult — egy fával megrakott vagon heves hozzáütődése által és gyorsvonati sebességgel rohant neki a lejtős pályán a társulat gyárának, szétzúta a tömör kaput, nekiment az épületnek, a palat beltré és három vagon az épület belsejébe hatolt. Az összes kárt négyezer korona árba becsülik. Őt más vagon szétrombolva hever a gyár udvarán. Szerencsére éppen most már szombathat este hat órakor távozott mindenki a gyárból, holott máskor csak vasárnap délelőtt fejezik be a munkát. Eppen ezért a gázvezeték is le volt zárva. Vagy kétszáz munkás dolgozik ebben a műhelyben, akik közül bizonyára sokan vesztettek volna; el az életüket, ha a nekilödtült tehervonat véletlenül akkor tör rájuk, mikor éppen javában dolgoznak.

— **A nemessivű Szápary László.** A következő nyilatkozat közzétételére kérték fel bennünket: *Barkóczy* Jusztin számvizsgáló vallomása során arról nyilatkozott, hogy *Eötvös* Bálint képviselő ur számára gyűjtés után szereztek pénzt és gróf *Szapary* László 3000 koronát jgyezett. Vallomása e részéhez engem idez tanunk. Kinyilatkoztatott, hogy köztem és *Barkóczy* Jusztin közt gróf *Szapary* Lászlóval és gyűjtéséről soha egyetlen szó sem esett. Budapest, 1903. augusztus 9-én, *Acél* Endre.

— Goethe és a krajnai helytartó. Egy osztrák színész emlékiratai között olvassuk a következőket. Az illető rövid vendégzereplése, Krajna lóvárosába Laibachba érkezett. Miután már fellépett egyszer, szerető volta, ha a cenzura megtiltotta Faust-ot adtatja elő az igazgató. Az engedelem megnyeréséért a helytartónál tiszteltgett. Az öreg bürokrata elég barátságosan fogadta:

— Látam tegnapi, elég jól csinálta a dolgát. Mit kíván tőlem?

— Kérném kegyelmességét, hogy engedje meg „Faust” előadását.

— „Faust” előadását? Hát mitféle darab ez?

— Goethe „Faust”-ja kegyelmes uram.

— Goethe! Goethe! Mitféle Goethe?

— Johann Wolfgang Goethe, a nagy német költő, Weimar egykori minisztere.

— Minisztere? No, lám, lám! Mondja csak Stercelhuber, fordult tikárához, hát mi van azzal a „Faust”-tal és azzal a Goethe nevű miniszterrel, megvan az a darab nálunk tiltva?

— Igenis, kegyelmes uram; nagyon veszedelmes darab!

— De uram, vété közébe a színész, hiszen „Faust”-ot Laube igazgató már régen adtatja a Hofburgszínházban.

— Hát ha ezt be tudná bizonyítani...?

— Kegyelmeiségnek nem kellene egyebet tenni, mint Laube igazgatóhoz sürgönyözletni!

— Nem, nem, ez nagyon körülményes volna. Hát mi fordul elő abban a darabban?

— Az ördög! kegyelmes uram, magyarázza Stercelhuber diadamasan.

— Az ör.. az ördög! Na, ez szép história volna, ha az ördögöt szinpadunkon szerepeltetnék. Lássá, lássa, ön önk ember, de ilyen kéreessel nem szabadna hozzá fordulnia...

És a színész nem léphetett fel a „Faust”-ban.

— **Iparkamaráink kirándulása Boszniába.** A magyar iparkamarák az örege nagyszabású tanulmányutat terveznek Boszniába. Ez alkalommal a már megindult kereskedelmi összeköttetéseink öhajjájá sorosabba fűzi. A tanulmányut programját a Kereskedelmi Múzeum és a Kereskedelmi Résvény-társaság támogatásával turisztikai szempontból is érdekesen átalították meg és ezután is felhívják a Bosznia iránt bármely irányban érdeklődők figyelmét a tanulmányutra, amelynek technikai rendezése is arra hivatott kézzben van. Részletes tervezetek az összes kereskedelmi és iparkamarák titkári hivatalában díjmentesen kaphatók.

— **Kínai újságírók sorsa.** *Szhanghaiban*, mint onnan írják, hat kínai újságíróat vegyes törvényszék elé állítottak lázítás miatt. Azzal vádolták ugyanis őket, hogy lázító iratokat bocsátottak ki, amelyben a kínai császárt arra figyelmeztetik, hogy a birodalom egyes részeinek elvesztését halálal bünteti a kínai törvény; egyúttal hangsúlyozzák az idegen Mandsu-dinasztia detronizálásának szükségességét. A shanghaii taojai moga azt az előterjesztést tette Anglia, Japán és az Egyesült-Államok követének, hogy a bűnösöket vegyes törvényszék elé állítsák s ha őket valóban bűnösöknek találják, az idegen telepeken, ahol bűnüket elkövetették, büntessék meg őket. A vegyes törvényszék hat vádlottat ki is hallgatott, keztől közülük beismerte a bűnösségét, mire a kínai kormány a pekingi idegen diplomáciai kartól a kettőnek kiadástát követelte. Az idegen államok képviselőinek egy része a kiadás mellett, másik része ellene, többben pedig még egyáltalán nem nyilatkoztak. A két szolgabíró csak azért ismerte be bűnösségét, mivel abban reménykedtek, hogy a vegyes törvényszék fogja a büntetést is kiszabni. európai törvények szerint, nem pedig a barbár kegyetlenségű kínai törvény szerint. Hogy mily kegyetlenséggel tudnak kitalálni a kínai hatóságok, mutatja *Scheuchien* kínai újságíróknak kivégzése Pekingben július 31-én. A kínai anyacsászárné parancsára két óra hosszúság bambuszpálcákkal halálra ütölgették az alig 30 éves kínai író. lefejezés helyett. Karjairól, lábairól, hátáról csafatokban lógott le a véres hus. Mikor az elítélt látszólag halott volt, akkor a hóhér egy kötéllel megfojtotta. A kivégzés oly nagy felháborodást idézett elő az idegenek között, hogy a shanghaii újságírókat aligha fogják kiszolgáltatni. *Balfour* angol miniszter-einök az angol kisházban különben már a kiadás ellen nyilatkoztak.

— **Orvosok és leányiskolákban.** A berlini és charlottenburgi magisztratus ugy találja, hogy semmi szükség nincs arra, hogy a leányiskolák növendekéit férfiorvosok vizsgálják meg a tanítónők jelenlétében, amikor kellő számú orvosnál áll már rendelkezésre, aki ezt a feladatot elvégezheti. Ennek következtében a berlini és charlottenburgi városi leányiskolákban nemsokára már orvosnőket alkalmaznak.

— **Visszadáis egy orvos nevével.** Egy idő óta egy fiatalember, aki *Farró* Pál orvosnövendéknek adja ki magát, sorra járja az orvosokat és segítséget kér. Felmutat egy levelet, amelyet dr. *Hódosy* Géza rendőrorvos nevére hamisított, és amelyben dr. *Hó-*

dosy a kartárs urak szives figyelmébe ajánlja a szoren-csület. Dr. *Hódosy* figyelmezteti a közönséget, hogy ő senkinek nem adott ilyen ajánlólevelet, és aki ilyen levéllel segítséget kér, az szelhámos. Az ismeretlen család ellen különben a rendőrségen feljelentést is tett. A szelhámos alacsony termetű, himlőnyeles, gúndör, barna haja van.

(x) **Magyar Tomassalak, 17—22% Pz Os. 75% porfnomságban 70% citromsavb. oldhatv s, legolcsósb-n ajánl Sátorai Mór, Budapest, IX., Dandár-utca 25.**

(x) **Sidoli cirkussában** ma tartják meg a kitűnő idomító és iskola-lovasnak, Mr. *Jean Bonának* jutalom-játékát par.orce-előadás kereleiben, mely 25 előrendű számból van összeállítva, köztük Bonó ur 6-szor lép fel, remélve általános közönségséget telt ház várható. Holnap, kedden kerül először tényes kiállításal *Fel Seibériába* című nagy némajáték 400 személytől előadva.

FŐVÁROS

(*) **A közszolgá-egyesület kérelme.** A budapesti közszolgák egyesülete arra vannak kötelezve, hogy az elért útszá jóvedelmük egy százalékát fizessék be a fővárosi segélyalap javára. Ennek eddig meg is telelték, de most, mivel a kiadások egyre szaporodnak s a saját körükben felmerülő szükségleteiket is alig képesek fedezni, azt kéri a főváros hatóságától, hogy az egyszázalékos járulék fizetése aól menesse föl a közszolgák egyesületeit. A tanács közelebb fog a kérelemmel foglalkozni.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Budai szinkör.** *Kreccányi* kitűnő társulata vasárnap délután egy régi jó népszimű, este egy régi jó opereti föllevenítésével vonzotta a közönséget a szinkörbe. Délután *Felhő Klári*, este *Boccaccio* került színpadra. A színház mindkét előadásra zsutolóság megett. Csak a legnagyobb dícséret hangján szabad a társulat fíradhatatlan tagjairól megemlékezni. *F. Kállay* Lujza, aki délután *Felhő Klári*t, este pedig *Boccaccio*t játszotta, a népsziműben és az operetben egyaránt e'sőrangú erőnek bizonyult. A népszimű erős drámai szerepét s az opereti pajkos hősét egyforma tökéletességgel játszotta s a közönség lelkesedése mutatta, hogy a művésznőn semmi fáradtság nem látszott, holott egy napon kellett két ilyen fárasztó szerepet előjátszania. Hasonló elismeréssel kell megemlékeznünk *Környei*ről, aki szintén mindkét darabban játszott. A *Felhő Klári* előadásában egyébként a közönség sok szeretettel tüntette ki *H. Borostyán Sári*t és *T. Hadik* Annát, a *Boccaccio* esti előadásában pedig *Perényi* Margitot (*Fiametta*), *Jámbor* Ilonkát, *Mihályi* Ernőt, *Körmeny*et, *Csisz*ert és *Gird*et.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Lejáró pályázat.** A Petőfi-társaság figyelméleti a pályázni kívánókat, hogy a *Bulyovszky* Lilla színművésznő alapítványából szavazásra alkalmas lírai költeményre kitűzött pályázat az évi szeptember utolsó napján lejár. Jutalom 200 (kettőszáz) korona. A pályaművek idegen kézzel tisztán leírva, összefűzve s a szerző nevét rejtő jellegű levélkével ellátva a társaság titkári irodájába (Budapest IV., Bástya-utca 11.) küldendők. Jutalomban csak irodalmi becsesél bíró mű részeselet.

SPORT

* **A Magyar Uszó-Egyesület** sportélelmének magaslátán új erőket nevel és fejleszt, hogy a magyar névnek és tudásnak legjobban megtelehessen. A londoni múlt havi szereplése a kontinens legjobb erői között az elsőséget az egylet vívta ki, mert csak Anglia volt előnyben. Angliában minden egyes távon más versenyző nyert, míg *Halmay Zoltán* az összes távokon mutatta meg kiváló képességét. Ezen alapon igyekszik most *Halmay Zoltán* bajnok mint az uszó-osztály vezetője tréninget vezetni és máris igen szép eredményre. Az áltéukai osztály vezetése *Schubert* Ernő bajnok, régi kiváló atlétánkra, a kerékparosztály tréningjét *Herczeg Béla* bajnokra bízta az agilis vezetőség. A hónap végén a football-alosztály *T. H. Honna* amateur-tagjáták felügyelete mellett fog működni.

○ **Kottlingbrunni versenyek.** A mai nappal véget ért a kilenonapos meeting, mely végig jó sportot nyújtott. Az utolsó napra két nagy verseny maradt, mely a *Springer*-istálló zsákmanja lett. A *Kisérleti* verseny *Idea* révén, mely szédületes helyosztálékával sokáig emlékeztetben marad (50 : 1:56) a *Kottlingbrunni* futat pedig *Elpenor* révén nyerte meg.

A részletes eredmény a következő:
I. *Háromévesek gátversenye.* Díj 3000 korona. Távság 2400 méter. *Krausz L. Vadomeja* (Barker) első, gróf *Wenckheim J.* Octaviája (*Williamson*)-j-m

sodik, *Silberer V.* *Luftschiifferinje* (Kapusek) harmadik. Azután: *Ikaros*, *Pikáns*, *Mongolin*, *Kintornás*, *Csett*, *Boockay*, *Azóél*. Totalizátor: 10 : 28. Helyrefogadások: I. 50 : 63. II. 50 : 63. III. 50 : 314.

II. *Eladó kétévesek versenye.* Díj 2000 korona. Távság 900 méter. *Báró* *Uchtritz Zs. Bedachtja* (Lara) első, *Baltazzi A.* *Judithja* (Krouzil) második, *Luzzenbacher M.* *Gaudryja* (Leiner) harmadik. Azután *Cashdown*, *Deserteur*. Prognose *Fogoly*, *Aszonja*, *Lonely maiden*, *Cenzi Vadór*, *On the rails*. Totalizátor: 10 : 25. Helyrefogadások: I. 50 : 60. II. 50 : 59. III. 50 : 108.

III. *Kisérleti verseny.* Díj 2000 korona. Távság 1200 méter. *Báró* *Springer G. Ibedja* (Lewis) első, *báró* *Königswarter H. Belle o* *Hernalsja* (Adams) második, *báró* *Springer G. Példája* (Lara) harmadik. Azután *Mixi*, *Wiking*, *Nurgornmow*. Totalizátor: 10 : 32. Helyrefogadások: I. 50 : 12 6. II. 50 : 210.

IV. *Handicap.* Díj 2000 korona. Távság 1400 méter. *Mr. Lincoln Fertója* (Adams) első, *Dreher A.* *Pro gajetyja* (Cleminson) második, *Ferdinandy B.* *Andrasa* (Lewis) harmadik, azután *Györgylovag*, *Mirago Takács*, *Kozmadéscse* *Adrienne* *Il. Fritzi*. Totalizátor: 10 : 161. Helyrefogadások: I. 50 : 189. II. 50 : 92 és III. 50 : 102.

V. *Kottlingbrunni* *aj.* Díj 15000 korona. Távság 2800 méter. *Báró* *Springer G. Elpenorja* (Tara) első, *báró* *Königswarter H. Sempere* *idem-e* (Adams) második, *Blaskovich E.* *Nemes-e* (Van Dusen) harmadik, azután *Pompás*, *Gavallér*, *Ismét Vaga*, *Sorrento*. Totalizátor: 10 : 23. Helyrefogadások: I. 50 : 73. II. 50 : 127. III. 50 : 77.

VI. *Bucsu verseny.* Díj 3000 korona. Távság 1000 méter. *Blaskovich E. Parányija* (Leiner) első, *Schindler L. Parthenia* (Lewis) második, gróf *Fries M.* *Standardja* (Krouzil) harmadik, azután: *Keringó*, *Zarina*, *Confrater*. Totalizátor: 10 : 85. Helyrefogadások: I. 50 : 103. II. 50 : 143.

VII. *Abadály-verseny.* Handicap. Díj 3000 korona. Távság 3200 méter. Gróf *Orsich P. Grunzeinger* (Barker) első, *Schindler L. Gugu* (Füst) második, *Brachoid L. Gyopár* (Lawton) harmadik, azután *Mystery*, *Baltavár*, *Tromf*. Totalizátor: 10 : 34. Helyrefogadások: I. 50 : 65. II. 50 : 69.

Nyílttér.

"TRANSYLVANIA"
SEC

THE MUTUAL
new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága
Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik.
Utánfizetési kötelezettség nélkül.
Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én

1,981,516,483-42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587-09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

(Az e rovat alatt közölttelnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Ügyvédek harca.** Pár évvel ezelőtt, mikor a Haas Adoli milliomas cég fizetéseképtelen lett, a cég birtokában levő váltók behajtásával dr. Haas Bertalan fővárosi ügyvédet bízták meg, aki *Paschka* Lajos ellen egy 1500 forintos váltót peresített. Ezen váltót a cég régebbi időben már perelte is s a sommás végzés, miután az ellen alperes kifogással nem élt, még az első perlés után jogerősé vált. Dr. Haas mielőtt a végrehajtást foganatosította volna, felszólítást intézett *Paschka*hoz, aki jelenleg egy grának társulatadonos, s felhívta, hogy fizessen. *Paschka* akkor külföldről fűrdözött s irodája egyhavi halasztást kért az ügyvédtől. Ezen idő lejártá után *Paschka* képviselőtében dr. *Hartmann* Elek fővárosi ügyvéd kezdett egyezkedési tárgyalásokat dr. Haas Bertalannal, de ezek a tárgyalások nem vezettek eredményre. Ekkor 1901 évi szeptember 17-én dr. *Hartmann* arra kérte kárjárását, hogy még 3 napot várjon s ezen idő alatt ne fogantossiton végrehajtsa, dr. Haas azonban a harmadik napon már végrehajtsa *Paschka*t. Ezen eljárás miatt dr. *Hartmann* Elek egy erőshangú beadványt intézett az ügyvédi kamarához s itt azzal vádolta kolégáját, hogy az ügyvédi tisztesség ellen vétett. A kamara azonban a lefolytatott fogyalmi

tárgyalás során úgy találta, hogy dr. Haas ügyvédi ténykedése korrekt volt, mire felmentő ítéletet hozott dr. Haasra vonatkozólag. Ezen ítélet után dr. Haas lépett fel s úgy Paschka Lajos gyáros, mint ügyvédjét dr. Hartmann Eleket feljelentette hatóság előtti rágratalmazás vétségéért. A büntető járásbírósg a beadott panasz foytan el is ítélte Paschka Lajost és dr. Hartmann Eleket rágratalmazás vétségéért 100—100 korona pénzbüntetésre. Felbezárás folytán tegnap tárgyalta ezt az ügyet a kir. törvényszék leibbviró tanácsa Biaghty bírő elnöklete el. Kúrhly bírő elcádasá alapján az elsőbírósági ítélet megváltoztatásával Paschka Lajost felmentette a vád alól, dr. Hartmann Elekre kirótt 100 korona pénzbüntést pedig 40 koronára szálította le.

TÁVIRATOK

Ischl, augusztus 9. Gróf Goluchowsky külügyminiszter délután 4 órakor ideérkezett.

Prága augusztus 9. Dr. Meidl József tanár tegnap este szélhűdés következtében meghalt.

London, augusztus 9. Edward király ma este a német császár Meteor nevű yachtján hosszabb cirkálásra indult a Solentben.

Trouville augusztus 9. Az itteni kaszinó éttermében ma nagy tűz ütött ki. A terem nagy része a lángok marclálta lett.

A bolgár bandák pusztítása.

Konstantinápoly, augusztus 9. A Monasztir-Szalonki vasuti vonalon Vladovo és Strovo állomások közt a 132 kilométerjelzőnél egy méter hosszúságú hidat és 800 méter táviróvonalat és a 169 kilométerjelzőnél egy vasuti hidat és 560 méternyi táviróvonalat leromboltak a komitébéliek. A komitébéliek, amelyek Perlepe és Dibre mellett tartózkodnak, török adatok szerint bolgár egyenruhákat viselnek és Mannlicher-fegyverekkel vannak ellátva. Dibre környékén hir szerint négy falunak férflakossága csatlakozott a bandákhoz. A monasztiri vilajet más pontjairól is ngyanazt jelentik, épp úgy a szaloniki vilajetből is jelentik a bolgár falusi lakosság hasonló gyülekezését. Általános mozgalom és tömeges gyülekezések azonban eddig nem vehetők észre. Mindamellett az eddigi események rendkívül felizgatták a mohamedánokat és igen nyugtalanítják a többi lakosságot. Egy szaloniki jelentés szerint 24 redif-zászlóalj mozgósítást rendelték el. Számos helyen, különösen a monasztiri vilajetben mohamedán ellenbandák alakultak, a monasztiri vilajet néhány déli járásában pedig görög és oláh bandák is, amely már többször összeütköztek a komitébéliekkel, miközben mindkét fél nagy veszteségeket szenvedett.

Konstantinápoly, augusztus 9. A konzulok táviratai eddig nem erősítették meg azokat a híreket,

mintha a kasztórai járásban komitébéliek hét faluban gyujtogatásokat és nagy mézarállásokat vittek volna véghez, amelyeknek állítólag számos mohamedán és görög nőekkel és gyermekekkel együtt áldozatul esett. Minthogy azonban a legutóbbi napokban a monasztiri vilajetben a komitébéliek csakugyan számos görögöt gyilkoltak meg, a görög követ a Yildizben erre vonatkozólag újból felszólalt és az osztrák-magyar és orosz nagykövetségeknek közléseket tett.

Konstantinápoly, augusztus 9. Gyaloagsón kívül tüzéségi erősbítések is, eddig tíz ágyú, mentek Priserendből Monasztirra. Török adatok szerint a legutóbbi időben több mint 3000 macedon érkezett Bulgáriából a macedon vilajetekbe, hogy a bandákhoz csatlakozzanak és állítólag 30 komitébéliek készült átkelni a határon. A porta, mely minden oldalról tanácsokat kapott, hogy a mozgalmat gyorsan nyomja el s a csapatok és a mohamedán lakosság minden kibágását a legszigorubbán akadályozza meg, újabban is kibocsátotta a megfelelő rendeleteket. Ha ezeket a rendeleteket pontosan és sikeresen végrehajtják, úgy nem lehet a helyzet rosszabbodásától vagy további bonyodalmaktól tartani.

Konstantinápoly, augusztus 9. A portának az osztrák-magyar és orosz nagykövetséghez intézett közlései szerint Tsakelarov bandájának legutóbb a castórai járásban különböző zsarolásokat követett el.

KÖZGAZDASÁG

Új helytérdekű vasut. A csáktornyazágrábi h. é. vasut Krapina állomásától Gjurmanec községén át Rohics irányában az országhatárig tervezett h. é. v. engedélyezési póttárgyalását a napokban tartották meg Csöke Ferenc miniszteri tanácsos elnöklete alatt a kereskedelemügyi minisztériumban. Az állandó vasutengedélyezési bizottság újból történt összehívása az okból vált szükségessé, mert az 1901. évben megtartott engedélyezési tárgyalás megállapításától eltérőleg az engedélyt kérés az általuk tervezett krapina-orozághatárszéli h. é. v. üzletének kezelését újabban nem a m. kir. államvasutakra, hanem a tervezett vasutnak osztrák területen folytatását képezendő groben-rohics-orozághatárszéli vasut üzletének kezelésére, a os. kir. szab. déli vaspálya-társaságra kívánták átruházni, máséltől pedig az engedélyt kérések az építési és üzletrendezési tőke felemelésére irányuló kérelme is tárgyalandó volt.

A tárgyalás folyamán a bizottság a tervezett helytérdekű vasut üzletének a os. kir. szabadalmazott déli vaspálya-társaság által leendő kezelését a társaság jelen volt képviselőivel egyetértőleg javaslatba hozta és ehhez képest az engedélykírtat tervezet, valamint az építési és üzletrendezési feltételek módosított szövegét is megállapította. A bizottság a

tőkének 1.600.000 koronára leendő felemelését hozta javaslatba, amely összegből forgalmi eszközök beszerzésére 70.000 korona, tartalékalap készítésére 16.000 korona és a csatlakozási állomások költségeire 41.600 korona lesz fordítandó. Az építési és üzletrendezési tőke 35%-ának megjelölésén törzsrészesvény kibocsátása után leendő 560.000 korona fedezésére a következő érdekeltségi hozzájárulások szolgálnak: Varasdvarmegyének 10 éven át évenként egyenlő részletekben fizetendő 200.000 koronányi, három éven át évenként egyenlő részletekben fizetendő 50.000 koronányi és két éven át évenként egyenlő részletekben fizetendő 20.000 koronányi, összesen 217.900 korona tőkéértéki hozzájárulása, továbbá az engedélykírték 30.000 koronányi törzsrészesvény jegyzése. Az engedélyt kérék képviselői azt a kérelmet terjesztették elő, hogy a kerek 312.000 koronát kitevő és az építési tőke 19%-ának megfelelő hiány a vasutnak a helyi érdekek szempontjából kiváló jelentőségére, továbbá arra való tekintettel, hogy a tervezett vonalnak osztrák területen folytatását képező vasutvonal építési munkálatai már befejezésükhez közelednek, postafaltány és külön állami segély engedélyezése után pótolassék.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

N a p i r e n d.

Napló. Hétfő, augusztus 10. — Római katolikus: Lőrinc. — Protestáns: Lőrinc. — Görög-orosz: (július 27.) Nikanor. — Zsidó: Ab. 17. — Nap két: 4 óra 34 perckor. — Nyugszik: 7 óra 3 perckor. — Hold két: 7 óra 50 perckor este. — Nyugszik: 0 óra 34 perckor reggel.

A pénzügyminiszter fogad délután 10 órakor. A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. Nemzeti Múzeum. Allat- és ásványtár. Nyitva van d. e. 9 óráig délután 1 óráig.

Közelekedési Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig és 2-151 3-ig.

Az Akadémia Geoeszlovákja nyitva délelőtti 10—12-g. Nyitva van a Magyar Nemzeti Múzeum.

A kereskedelmi és iparkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 2-ig.

A fővárosi könyvtár (Károly-körút 28.) mindennap nyitva van, kőznapokon délelőtt 9—1-gi, vasár- és ünnepnapokon 9—12-gi.

Menetjegyeket helyiségek a Markó- és Solyom-utca sarkán, reggel 8 óráig este 6-g.

Állattart a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum igazgatóság, kereskedelmi szakönyvtár, tudakozó-osztálya és keleti miniatúra V. körút Vas-körút 82. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítás és kereskedelemfórténgyűjtés, továbbá a ház-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arisztokratái is résztööl) a vár-ségi iparcsarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kereskedelmek községi üzletrendezése (Magyar kereskedelmi rosványtársaság V., Vác-körút 28. szám alatt).

Fürdő- és üdülőhelyek a déli mentén.

Vonatösszeköttetések és menetárok Budapestről (déli vasuti pályaudvar).

Abbazia (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este. Abbazia-Mattuglie K. II. oszt. 10:00 K., III. oszt. 7:00 K., III. oszt. 49:50 K.

Arco (Pragerhof-Marburg-Morin át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel 8:00 este. Arco érk. 9:50 d. e., 10:30 este. Menetérti jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek*) Gyorsvonatokra: I. oszt. 149:20 K., II. oszt. 101—K. III. oszt. 64:70 K.

Auenhof (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Velden érk. 7:42 este, 6:46 reggel, 2:04 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek *Velden állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 33:10 K., II. oszt. 58:10 K., III. oszt. 36:80 K.

Balaton-Földvár Budapest d. v. ind. 5:50 reggel, 6:50 reggel, 8:00 d. e. 2:00 d. u. 8:52 d. e., 11:04 d. e., 10:30 d. e., 6:10 d. u. 8:16 este, 10:02 este, 1:42 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. o. 21:60 K., II. oszt. 14:40 K., III. oszt. 8:70 K. Személyvonati menetérti jegyek: I. oszt. 15:40 K., II. oszt. 10:20 K., III. oszt. 6:50 K. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Balaton-Füred ind. 5:50 reggel, 6:50 reggel, 8:00 d. e. 2:00 d. u. 8:52 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Siófok érk. 8:27 d. e., 10:37 d. e., 10:10 d. e., 5:37 d. u. 7:48 este, 10:11 este, 1:17 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 19:00 K., II. oszt. 12:70 K., III. oszt. 7:60 K. Személyvonati menetérti jegyek: I. oszt. 13:50 K., II. oszt. 9:00 K., III. oszt. 5:60 K. Siófokig és vissza. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Brennerbad Pragerhof-Franzenfesten át Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este. Brennerbad érk. 5:28 reggel, 3:01 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek: Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 132.—K., II. oszt. 94:80 K., III. oszt. 60:70 K.

Daruvár N.-Kanizsa-Barcsón át, Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 10:00 este, érk. 8:53 d. e., 10:00 este, 10:00 este. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 25:20 K., II. o. 16:80 K., III. oszt. 10:80 K. Barcsórd 30 napig érvényes menetérti jegyek: I. oszt. 13.—K., II. oszt. 9.—K., III. oszt. 6.—K.

Fonyód-fürdőtelep Budapest, d. v. ind. 5:50 reggel, 6:50 reggel, 8:00 reggel, 2:00 d. u. 8:52 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Fonyód-fürdőtelep érk. 9:37 d. e., 11:53 d. e., 10:58 d. e., 7:03 este, 1:03 este, 11:00 éjjel, 2:25 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 27:20 K., II. oszt. 18.—K., III. oszt. 10:80 K. Személyvonati menetérti jegyek: I. oszt. 19:20 K., II. oszt. 12:90 K., III. oszt. 8:10 K. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Gleichenberg Pragerhofon át Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Purkla érk. 8:00 este, 8:18 d. e., 3:00 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek Spielfeld állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 60:20 K., II. oszt. 41:20 K., III. oszt. 25:60 K.

Gossensass Pragerhof-Franzenfesten át Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este. Gossensass érk. 4:49 reggel, 2:33 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek: *) Gyorsvonat: I. oszt. 123:90 K., II. oszt. 88:70 K., III. oszt. 58:80 K.

Görz (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Görz érk. 10:00 este, 10:07 d. e., 6:51 este. 30 napig érvényes menetérti jegyek: Gyorsvonat: I. oszt. 109:10 K., II. oszt. 77:90 K., III. oszt. 49:50 K.

Hévíz Budapest d. v. ind. 6:50 reggel, 8:00 reggel, 2:00 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Keszthely érk. 1:00 d. u., 11:43 d. e., 8:10 este, 12:00 éjjel, 3:40 reggel. Menetérti jegyek Keszthelyig: Gyorsvonat: I. oszt. 34:80 K., II. oszt. 25.—K., III. oszt. 14.—K. Személyvonat: I. oszt. 25:50 K., II. oszt. 16:80 K., III. oszt. 10:80 K. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Lipik (Nagy-Kanizsa—Barcsón át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 10:00 este. Lipik érk. 10:18 este, 3:34 d. u. Személyvonat menetjegyek Barcsig: I. oszt. 25:20 K., II.

oszt. 16:80 K., III. oszt. 10:80 K. Barcsórd 30 napig érvényes menetérti jegyek I. oszt. 15:00 K., II. oszt. 10:00 K., III. oszt. 7:00 K.

Meran (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este. Érk. 7:51 reggel, 3:19 d. u. Bazen—Grles állomásig 30 napig érvényes*) menetérti jegyek: Gyorsvonat: I. oszt. 132 K., II. oszt. 94:80 K., III. oszt. 60:70 K.

Pörtltschach a/S. (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este., 10:00 este. Pörtltschach a/S. érk. 7:31 este, 6:35 reggel, 1:50 d. u. 30 napig érvényes*) menetérti jegyek: Gyorsvonat: I. oszt. 83:10 K., II. oszt. 58:10 K., III. oszt. 36:80 K.

Rohitsch (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 6:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Érk. 8:09 d. u., 8:33 este, 3:34 reggel, 9:01 d. e. 30 napig érvényes menetérti jegyek Pülschach állomásig: Gyorsvonat: I. oszt. 61:00 K., II. oszt. 42:50 K., III. oszt. 26:40 K.

Römerbad (Pragerhofon át) Brdapest d. v. ind. 8:00 reggel, 6:50 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Römerbad érk. 4:11 d. u. 10:02 este, 4:33 reggel, 10:31 d. e., 30 napig érvényes menetérti jegyek: Gyorsvonat: I. oszt. 70.—K., II. oszt. 48:60 K., III. oszt. 30:40 K.

Savanyukút (Kanizsa át) Budapest d. v. ind. 6:50 reggel, 8:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Savanyukút érk. 7:24 este, 3:57 d. u., 6:48 reggel, 8:03 d. e. Személyvonati jegyek: I. oszt. 28:80 K., II. oszt. 19:20 K., III. oszt. 12.—K.

Semmering (Kanizsa-Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 6:50 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Semmering érk. 6:47 este, 2:40 éjjel, 7:07 reggel, 4:36 d. u. Gyorsvonati menetérti jegyek 30 napig érvényesek: I. oszt. 79:80 K., II. oszt. 55:90 K., III. oszt. 35:20 K.

Siófok Budapest d. v. ind. 11:50 reggel, 6:50 reggel, 8:00 reggel, 2:00 d. u., 8:52 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Siófok érk. 6:58:27 d. e., 10:37 d. e., 5:37 d. u., 7:48 este, 10:11 este, 1:17 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 10:00 K., II. oszt. 12:70 K., III. oszt. 7:60 K. Személyvonati menetérti jegyek: I. oszt. 13:50 K., II. oszt. 9:00 K., III. oszt. 5:60 K. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a fürdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Tobelbad (Pragerhof-Graxon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Promostätten-Tobelbad, érk. 6:10 este, 8:04 reggel, 1:44 d. u. Graz állomásig 30 napig érvényes menetérti jegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 60:20 K., II. oszt. 41:20 K., III. oszt. 25:60 K.

Tablach (Pragerhofon át) Budapest, d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Tablach érk. 1:02 éjjel, 10:46 d. e., 7:15 este. 30 napig érvényes*) menetérti jegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 111:70 K., II. oszt. 73:50 K., III. oszt. 50:80 K.

Tüffer (Pragerhofon át) Budapest, d. v. ind. 8:00 reggel, 6:50 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Markt-Tüffer, érk. 4:02 d. u., 9:22 este, 4:26 reggel, 10:21 d. e. 30 napig érvényes menetérti jegyek Markt-Tüffer állomásig, gyorsvonat: I. oszt. 70.—K., II. oszt. 48:80 K., III. oszt. 30:40 K.

Velden a/W. (Pragerhofon át) Budapest, d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Velden érk. 7:43 este, 6:48 d. u., 8:04 reggel, 30 napig érvényes*) menetérti jegyek, gyorsvonat: I. oszt. 83:10 K., II. oszt. 58:10 K., III. oszt. 36:80 K.

Varasd-Teplitz (Csáktornyán át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este, 10:00 este. Varasd-Teplitz, érk. 5:21 d. u., 5:24 reggel, 7:06 reggel. Személyvonati jegyek Csáktornyá állomásig: I. oszt. 31:60 K., II. oszt. 14:40 K., III. oszt. 9:60 K.

*) Május hó 1-től augusztus hó végéig eső időszakban váltott jegyek f. évi október hó végéig érvényesek.
† Június hó 20-tól szeptember hó 10-ig közeledik.
‡ Július hó 1-től augusztus hó 31-ig csak vasár- és ünnepnap közeledik.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1903. augusztus hó 10-én.

Boccaccio.

Operett 3 felvonásban.

Kézlejtés 7 1/2 órakor.

VÁROSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1903. augusztus hó 10-én.

Bob herceg és Mici hercegnő.

Énekos bohózat 4 felvonásban. Irta: Föld Mátyas.

Zenejét összedalolta Barna Izse.

Kézlejtés 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára

Nyitva d. u. 3 óráig reggel 4 óráig.

Ma hétfőn, augusztus 10-én

Tündéri kilavígítás.

A nagy variété-zinpadon fellépnek:

Little Pich

az elbetegetlen karikatúra-komikus, továbbá The Georgia Picaresque, Rafael és Colomb francia duettisták, Genny család, kímélges arcbal, Peschelli család, oroszok és franciaok, Horvachant, Miss Ravensberg, The 4 Bustods stb. stb.

FOLIES COMIQUES-ban

két új bohózat és

Stetzelherdt az ó érekes, új szelőszámalval.

Pályók és kőnyek az ót terülmén márt előváltathatók

Hétfő délut. 6 óráig.

Közvetményes jegyek a városi téz-dékhben kaphatók.

Szimfonia hangverseny.

Prof. Wieseneder H. karmester

Hétfő, 1903. augusztus 10-én.

Előadás a Szt.-Lukácsfürdő dunaparti nagyvendéglőjében.

- I. Marche lorraine Ganne
II. Magyar vigjáték nyitány Kóler Béla
III. A mohikánok négyes Góncz
IV. Virgo Maria Obesáhr
V. Karácsony éneke Mignonné
VI. A makrancos hölgy nyitánya Gótz
VII. Allegretto Jámbor
VIII. Siegfried halála gyászdalinduló Wagner
IX. Fantasia „Merodias” e. operából Weber
X. Az orvadás nyitány Mozart
XI. Larchetto angol kürt-szólo részére Liszt
XII. F-rapsódia Gungl
XIII. Hydropolis keringés

A 9075. számú

„Bipoláris elektrodna nagy áramsűrűségű

electrolitikus munkák számára”

című, 1893. június 10-ől kelt magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatok „W. T. 5009” alatt Mosse Rudolfhoz, Bécs, I., Seilerstätte 3. korotnek.

A 12980. számú „Szelvényvezetésű nyomásvíz és

nyomásvíz rendszerek számára” című 1898. apr. 29-óról

A 12946. számú „Közvetlen határu energiaszivattyú

vevők és egyéb gézek számára” című 1897. december

12-óról származó, a Magyarországon érvényesített

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

szabadalommal rendelkező, a Magyarországon

BUTOROK

divánok, matracok, függőábrák, ingárok, leg-

jobbanyosabb árban

részletfizetésre is

kaphatók

Náthán Ignácnál,

Budapest, VII., Erzsébet-

körút 23.

Gimnáziumi

és reáliskolai, kereskedelmi és

polgári iskolai tantárgyakból

elismert legjobb módszer szer-

intés tanít és tanítást kiadó

philológus és matematikus.

Először egyes önkéntesek

széleskörű jóvoltára, majd

javító vizsga letétére, gimnáz-

iumi, reáliskolai és keresked-

elmi iskolákban, Kereskedel-

mi Oktatási, Kereskedelmi és

Polgári Minisztériumok által

megbízták. Később a

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

által is megbízták. Később

Magyarországi Tanácsok

A hölgyekre nézve

Ha kedvli a természetét

titkiz jó bot, tegyen kére-

semet nélni. Szállítok vas-

utakon hordómban 30 fillért

kedve, kitűnő, zamatos fo-

hór bot 40, vöröses 30 fillér-

tel. Miniat 5 kgr. postá-

ladja 3 koronát bérmentve

küldök.

Cím Paul Odón, Fiume.

Sok pénz!

100 koronát keresnek

hazánál, minden állásu

egynek (magánkéreseknek)

is. Kérelmek „Rekl. 51”

alatt a REKLAM-ROZSA

szociális állami Stát-

szár, Schönbauer u. 6.

Kárpitos-segéd

kéri a fővárosi közönséget,

jutasson el számára bármilyen e

szabás vágó javító és új munká-

tát. Elvállalja a tető, redőny,

szellőztetőnyelv, függöny,

fül- és levezetőt. Továbbá

matrac, diván, garnitúrák

szellőztetését, vagy teljesen új

újd. való felújítását és min-

deneműt kárpítási-díjazások

elkötésével. Szíves megkore-

szeset kér levelező-lapon:

Hónai Keresztély, VI., Sziv-
u. 26. H. 15.

Küldő lakások

utal és udvari, kisebb és na-

gyobb lakások, szomsz. ud-

várak. Nagydió-utca 15. és

Nyár-utca 18.

A titkos betegségek

alapos gyógyításáról.

Ne sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly

ügyben, jelentkezzék egyszerű személyesen, mert

a legujabb kifföldön beszerzett speciális műszerek-

kelt meg a legrövidebb betegségek is pontosan meg

lehet határozni a székhelyét, elterjedését, minőségét,

körkörüjét: bármily mélyen fejszékbe is be magát

a kóranyag a szervekbe, vagy a test nedvéibe. Ezen

beható vizsgálat alapján teljes biztonsággal meghatá-

rozható a betegségek állapotának megfelelő, alapos gyó-

gyuláshoz vezető speciális gyógyítási mód is, amelyet

mindenki, foglalkozásának megzavarása nélkül, otthon

is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megelenni,

akkor csak írja le a baját, amelynek pontos át-

vizsgálása után megkapja az utasítást és a megfelelő

speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás

mellett. Leveleibe válaszlevelet küldök. A gyógy-

kezelés befizetése után a leveleket elégetik, vagy